

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.-, lanske letne 2.-; mesečna naročnina Din 20.-, za tujino 30.-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621

Št. 239

Ljubljana, četrtek, dne 15. oktobra 1931

Leto II.

Herman R. Dietrich, minister za narodno gospodarstvo v novi vladi kancelarja dr. Brüninga.

Potovanje kralja Karla v Pariz

Bukarešta, 14. oktobra. n. Poročajo, da bodo kralj Karel, prestolonaslednik Mihajlo in fin. minister Argetoianu koncem tega tedna odpotovali v Pariz.

Za vlado narodne sloge na Romunskem

Bukarešta, 14. oktobra. n. »Adeverul« se obširno bavi s politično situacijo v Romuniji in poroča, da se je kralj pričel posvetovati s šefi strank. Ta posvetovanja so zelo važna in vse kaže, da se bodo zaključila z uspehom. List naglašuje, da se bo ustanovil kabinet narodne sloge, ki se bo predstavil parlamentu bržkone že 15. novembra. Titulescu je baje sporočil, da vse dolge noče sodelovati v romunskem notranje-političnem življenju. Odstraniti je treba razloge, zaradi katerih se je dr. Maniu umaknil iz političnega življenja. Pravijo, da bo šef ljudske stranke Avarescu na letošnjem kongresu stranke podal ostavko na predsedniško mesto.

Nemčija prekinila pomorski promet z Rusijo

Hamburg, 14. oktobra. v. Komunisti so pripravili moštvo 41 nemških ladij, ki so usidrane v sovjetskih lukah, da so pričeli stavkati. S tem so hoteli prizadeti nemško brodarstvo. Nemški brodarški krogi so prepričani, da uradni sovjetski krogi favorizirajo takšno kršenje mednarodnih pogodb. Zaradi tega so tudi že ukinili vsak promet z nemškimi ladjami med Nemčijo in ostalim svetom ter Rusijo. V Rusijo nameravajo poslati nove oddelke mornarjev, ki naj bi ladje privedli nazaj v Nemčijo. Stavkujoče mornarje so na mestu odpustili.

Madjarsko-turški trgovinski sindikat

Budimpešta, 14. oktobra. n. Med turškimi in madjarskimi državniki je bil dosežen sporazum, da se ustanovi madjarsko-turški trgovinski sindikat, ki bi pospešil razvoj gospodarskih odnošajev med obema državama. Turčija bo uvažala na Madjarsko v prvi vrsti črni premog in surovo volno.

Ismed paša in Teflik Rudži bej sta danes v gosteh pri predsedniku parlamenta grofu Almasyju.

Sovjetsko - turško prijateljstvo

Carigrad, 14. oktobra. n. Z ozirom na bližnji poset ruskega ljudskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova v Ankari politični krogi mnogo razpravljajo o turško-sovjetskem prijateljstvu in pravijo, da je to politično prijateljstvo ključ turške zunanje politike.

Hudi neredi v Grenadi na Španskem

Pariz, 14. oktobra. AA. Po poročilu iz Grenade je bil sredi v tem mestu resen spopad med skupino omladincev in meščansko gardo. Na obeh straneh je bilo oddanih več strelkov. Nad mestom se je pojavilo letalo, da ugotovi, kje se izgrezniki skrivajo. Kasneje so se spopadi ponovili. Zaradi velike nevarnosti, ki je pretela občinstvu, so morali zapreti vse trgovine in kavarne. Meščanska garda je izpraznila vse ulice. Vse promet je zastal. Po ulicah križarijo gardisti.

Streljanje in eksplozije na bolgarski meji

Strumica, 14. oktobra. I. Predvčeršnjim so pri Strumici v vasi Babilena z jugoslovansko-bolgarske meje slišali eksplozije bombe in streljanje s puškami. Ugotovilo se je, da so bolgarski obmejni stražniki streljali iz pušk in ustrelili nekajkrat v smeri proti našemu ozemlju. Hkrati je eksplodirala bomba. Streljanje in eksplozija nista napravili nobene škode. Na naši strani ni bil nihče ranjen.

Pustolovski značaj akcije nemških desničarjev

Hitlerjev uspeh bi pomenil končno pogubo Nemčije - Sledil bi splošen finančni polom v Evropi in Ameriki - Silen dojem govora kancelarja Brüninga

Pariz, 14. oktobra. r. V članku, ki ga posveča zborovanju nemških nacionalistov v Harzburgu, pravi »Temps«, da je bilo harzburško zborovanje najvažnejša manifestacija nemškega nacionalizma, kar jih je bilo do sedaj uprizorjenih. Zanimivo je dejstvo — nadaljuje — da nacionalistično gibanje v Nemčiji stalno napreduje, in to kljub hudi gospodarski krizi, ki jo preživlja dežela. Hugenberg razpolaga z mogočnim tiskom, Hitler ima v parlamentu 107 poslancev, ljudska stranka se polagoma pomiče na desno, Hindenburg dovoljuje avdienco Hitlerju. In harzburško zborovanje se je vršilo takoj drugi dan po tej avdijenci.

List dalje pripominja, da je bila svoj čas ravno nacionalistična propaganda uničila vse, kar se je bilo storilo za zboljšanje mednarodnih odnošajev v zvezi s haaskim sporazumom in s predčasno izpraznitvijo Porenja. Od tedaj so se delali stalni napor, da se stvari popravijo, in končno se je našla nova podlaga za sodelovanje — gospodarska podlaga. In glej, tudi to pot se pojavlja zopet nacionalistična ofenziva, ki grozi uničiti vse, kar se je doseglo s temi novimi napori.

Novo Hitlerjevo in Hugenbergovo gibanje zasleduje sicer v prvi vrsti notranje-politične cilje, toda v slučaju uspeha nemških desničarjev bi se takoj čutile posledice tudi v področju mednarodnih odnošajev. Na kakšni podlagi bi pač mogel voditi Hitler svojo zunanjo politiko? Na nobeni in tedaj bi morali desničarji ali takoj zopet odstopiti ali pa se spuščati v aventuro, ki bi dovedla Nemčijo do končnega konca.

List zaključuje s pozivom na centrum, demokrate in socialiste, naj imajo točno pred očmi pravi položaj Nemčije, ki neodklonljivo zahteva, da se ofenziva desničarjev proti vladi kancelarja Brüninga odločno odbije.

London, 14. oktobra. r. »News Chronicle« objavlja izpod peresa Wilsona Harrisa članek, ki je posvečen zborovanju nemške desničarske opozicije v Harzburgu. Člankar postavlja vprašanje, kaj bi se zgodilo, če bi se nemški desničarji posrečilo uresničiti svoje načrte, ter priha na koncu do sledečih zaključkov: Predpostavimo, da Hitler dobi partijo. Vojni duh se razvname po vsej Evropi v enem samem dnevu. Pariz zahtirja od alarma. Od desne in od leve se bodo zahtevali od Nemčije nazaj krediti. Zahtevani zneski se ne bodo mogli izplačati. Marka bo tedaj izgubila ne samo 20% kakor šterling, temveč 50%, 60% in 70% svoje vrednosti. Devize na kontinentu — z izjemo ene ali morda dveh — bodo šle po isti poti in evropska finančna zmešnjava bo omajala do temeljev tudi Wall Street in bo fatalno zrušila vse ono, kar je predsednik Hoover napravil za notranjo vzpostavitev Zedinjenih držav.

Nemški tisk o kancelarjevem govoru

Berlin, 14. oktobra. n. Brüningov govor v parlamentu je sila povoljno deloval na vse politične in parlamentarne kroge. Brüning je včeraj napadel desnico in obsodil njeno neprimarno agitacijo. S svojim nastopom si je zagotovil večino v parlamentu. Diferenca v glasovih v njegov prid bo znašala vsakega 20. Mnogo poslancev nemške ljudske stranke je sklenilo, da ne bo podpiralo svojega voditelja Dingeldaya. Pa tudi socialno-demokratski opozicionarci so sklenili, da ne bodo glasovali za opozicijski predlog.

Davi je tisk poročal, da je dr. Brüning s svojim včerajšnjim nastopom želel velik osebni uspeh. Najvažnejše pri vsem tem pa je, da je njegov govor vplival tudi na Hindenburga. Ustanovitev gospodarskega sveta ni nič drugega kakor olajšanje Brüningovega položaja. »Germania« naglašuje, da je Brüning človek nezlomljive volje, ki se ne da spraviti s poti. »Vorwärts« odkrito izjavlja, da si je Brüning spet pridobil vse socialne demokrate. »Deutsche Allgemeine Zeitung« priznava, da je dr. Brüning še enkrat dosegel velik uspeh, čeprav še ni rečeno, da je njegov uspeh tudi trajen. »Börsen Zeitung« pravi, da je Brüning s svojim govorom odkrito krenil na levo. List pripominja, da je Brüningov

sistem edino sredstvo za ohranitev miru v Nemčiji.

Hindenburgovo pismo dr. Brüningu

Berlin, 14. oktobra. n. Senzacija je vzbudilo pismo, ki ga je poslal državni predsednik Hindenburg državnemu kancelarju dr. Brüningu, v katerem mu je sporočil, da je kot glavar države sklenil, da z ozirom na težki gospodarski položaj osnuje poseben gospodarski svet, ki ga bo podelil vladi in ki bo reševal gospodarska in finančna vprašanja. Predsednik sveta bo sam Hindenburg.

Hindenburg se je že snoči sestal z zastopniki industrije, da se z njimi pomeni o sestavi tega sveta. Splošno prevladuje mišljenje, da je Hindenburg to napravil za primer, da državni zbor ne bi mogel poslovati. Na ta način bi prišel ta gospodarski svet do diktatorske moči.

Berlin, 14. oktobra. AA. Wolffbureau poroča: V pismu predsednika republike Hindenburga predsedniku nemške državnice vlade Brüningu poziva Hindenburg vlado, naj sprejme predloge o ustanovitvi gospodarskega sveta pri vladi. Naloga tega gospodarskega sveta bo v tem, da podpira vlado pri sestavi gospodarskega programa o znižanju brezposelnosti in producijskih stroškov kakor tudi o znižanju živilskih cen. Predsednik republike pravi v tem pismu dalje, da je pripravljen osebno predsedovati skupni seji vlade in sveta gospodarskih strokovnjakov. Svet naj tvori vodilni gospodarstveniki kakor tudi zastopniki delavstva.

Predsednik vlade dr. Brüning je odgovoril Hindenburgu, da vlada sprejema njegov predlog in da ga izpolnjuje z lastnimi predlogi.

Vtis v Parizu

Pariz, 14. oktobra. n. Tisk se obširno bavi z Brüningovim govorom, ki ga razen enega komentirajo le desničarski listi. List napoveduje diktaturo v Nemčiji. Vlada se bo naslonila pri tem na one, od katerih pričakuje finančno pomoč. »Excelsior« pravi, da je Brüningov govor deloval pomirljivo na vse nemirne elemente v državnem zboru. Za inozemstvo pa pomeni govor sila mnogo, ker bo izzval reakcijo na dogodke v Harzburgu.

Debata v parlamentu — Incidenti med govori

Berlin, 14. oktobra. d. Seja parlamenta se je pričela danes ob 12. Na dnevnem redu je bila razprava o včerajšnji vladni izjavi. Prvi govornik je bil socialno-demokratski poslanec dr. Breitscheid. Baval se je z razvojem vprašanja carske unije in dejal, da se je pri tem zopet pokazalo, da ne gre samo za to, ali imaš pravico na svoji strani. Treba je tudi paziti na to, kakšen psihološki učinek bo imelo zavzemanje za to pravico. Odgovornost v tem vprašanju pa mora vedno nositi ves kabinet.

Govornik se bavi nato izčrpno s finančno in gospodarsko krizo, kritizira sistem

zasilnih naredb, opozarja na to, da se z vsem poudarkom dela na znižanje mezd in plač, medtem ko je pri ukrepih za znižanje cen videti samo polovičarstvo in šibkost. Tudi se nič ne stori proti vsemogočnosti kartelnih magnatov. Še vedno pobira rudarska industrija 50 pfenigov od vsake tone premoga, ki se porabi za politične namene desničarskih strank. Če smo tolerirali Brüningov kabinet, se to ni zgodilo, ker bi bili verovali, da bi ta kabinet vodil socialistično politiko. Storili smo to, ker smo v prvi vrsti hoteli ščititi državno obliko, v kateri živimo, proti napadom fašizma in diktature. Govornik polemizira še s protisocialnimi načrti nacionalne fronte in končuje: Če odklanjamo predlog za nezaupnico Brüningovemu kabinetu, to ne pomeni še izjave zaupanja za to, kar bo ta kabinet politično storil. Pač pa pomeni naše glasovanje najostrejšo nezaupanje proti temu, kar bi prišlo za Brüningom. Mi smo in ostanemo pristaši socialistične gospodarske oblike. Če bo hotela socialna reakcija izvesti svoje načrte, bo naša socialna demokracija na svojem mestu.

Naslednji govornik je bil narodno-socialistični poslanec dr. Frick. Med njegovim govorom so socialni demokrate zapustili dvorano. Tudi kancelar dr. Brüning je odšel v kuloarje. Dr. Frick je imel običajen narodnosocialističen hujskajoči govor proti vladi, ki ga je zaključil z besedami: Mi izrekamo sedanemu kabinetu svoje nezaupanje in pričakujemo, da bodo s tem soglašali vsi narodno zavedni člani te hiše. Poudarjamo svoj neomajni sklep, da ne bomo počivali, dokler ne dobimo v roke vodstva naroda v blagor njegovih delovnih slojev, ker se zavedamo svoje odgovornosti. Naša vladna izjava se bo potem na kratko glasila: Moč in volja, svoboda, delo in kruh. Sledilo je viharo odobravanje pri narodnih socialistih, ki so potem takoj zapustili dvorano.

Dalje je govoril še nemško-nacionalni poslanec Oberföhrer v imenu svoje frakcije. Dejal je, da so zasilne navedbe vse protiuslavne in da se morajo ukiniti. Ne potrebujemo nobenih zasilnih naredb, potreba nam je samo, da damo ljudstvu dela in kruha. Časi parlamentarne krparije so minuli. Sedaj gre samo še za odločitev: ali nacionalistično ali boljševisko. Po tem govoru so tudi nemški nacionalci zapustili dvorano.

Nato so govorili še poslanec centruma dr. Joos, poslanec nacionalne državne zveze Baltrusch in slednjič finančni minister dr. Dietrich, ki so vsi polemizirali s prejšnjimi govorniki. Proti koncu Dietrichovega govora je prišlo do hudih prekanj z nekaterimi nemško-nacionalnimi poslanci, ki so še ostali v zbornici. Tem je minister zaklical: S politiko svoje stranke ogrožate državo.

Nadaljna razprava je bila potem preložena do četrta opoldne. Pričakujejo, da bo debata v četrtek ali najkasneje v petek končana, nakar bo državni zbor zopet odgođen.

Uspešna preiskava o atentatu na Madjarskem

Matuška materialni izvršilec atentatov — Vrednost njegovih izjav

Dunaj, 14. oktobra. AA. Policija javlja, da je preiskava berlinskih oblasti dognala, da so navedbe Matuske glede njegovega potovanja v Jueterborgu resnične. Policijski podkomisar Brandl je snoči izjavil, da so Matuskove izpovedbe brezdvomno avtentične in da bodo v kratkem aretirali več oseb, ki so v zvezi s atentatom pri Biatorbargiju. Matuska še vedno trdi, da je organiziral atentat neki Bergman. Ne ve pa povedati, kje imenovani živi.

Budimpešta, 14. oktobra. n. Preiskava zaradi atentata v Bia Torbagyju se nadaljuje. Listi poročajo, da Matuska še nadalje simulira umobolnost. Zdravniki in policija ne verujejo, da bi bil bolan. Dognali so, da je Matuska v enem letu potrošil 50.000 Din za svoje misteriozne izlete oziroma za atentate. Splošno prevladuje mišljenje zdravnikov, da živi Matuska ab-

normalno in pretirano seksualno življenje. Na Madjarskem so prepričani, da bo prišel Matuska pred madjarsko izredno sodišče in da bo obsojen na večala. Matuska je snoči izpovedal še nekaj imen svojih tovarišev v Budimpešti, Berlinu, Jueterborgu in na Dunaju. Madjarski pravosodni minister je zahteval od avstrijskega, naj Matusko izroče madjarskim oblastem.

Dunaj, 14. oktobra. n. Matuska danes dopoldne ni bil zaslišan, ker so mu dovolili odmor. Berlinski, dunajski in budimpeštanski kriminalisti so imeli konferenco, na kateri so proučili vse gradivo. Podpredsednik policije dr. Brandl je danes dopoldne sprejel domače in tuje novinarje in jim dejal, da je do dobra prepričan, da je Matuska sam izvajal atentate in da ni imel pomagačev. Vse, kar je govoril o nekem Bergmannu in drugih, je po njegovem mnenju izmišljeno.

Govorice

V času velikih dogodkov je vedno zlat čas za razne govorice. Zato je naravno, da so se sedaj v težki gospodarski krizi, ki je zadela ves svet, po vsem svetu pojavile govorice in kakor je to že navada, tudi najnespametnejše. V zvezi s temi govoricami gre tudi vedno nezaupanje, včasih tako močno nezaupanje, da je že čisto nedostopno vsakemu pametnemu razlogu. V »Lidovih Novinah« je nekdo v uvodniku posebej dobro označil te ljudi večnega nezaupanja. Pravi, da so to ljudje, ki berejo časopise le od zadaj. Samo pogledajo v borzna poročila in ko te na hitro pogledajo, pa se spogledujejo s pomenljivim pogledom vseznalca. Nič ne rečejo in tudi v pogovoru z drugimi ne rečejo besede, ki bi napisana mogla pomeniti kaj slabega, ali v njih pogledu, v njih gesti je komentar, ki naj širi naprej njih zaupanje. Vseeno, kakna je vest, vedno bodo ti patentirani nezaupneži našli vzrok za širjenje malodušja. Tako-le se neprestano ponavljajo pripombe teh večnih nezaupnežev:

Narodna banka je znižala obrestno mero.
»Ha — Narodna banka je znižala obrestno mero.«

Narodna banka je zvišala obrestno mero.
»Ha — Narodna banka je zvišala obrestno mero.«

Narodna banka kupuje zlato.
»Ha — Narodna banka kupuje zlato.«

Narodna banka izkazuje manj zlata.
»Ha — Narodna banka izkazuje manj zlata.«

Narodna banka kontrolira devize.
»Ha — Narodna banka kontrolira devize.«

Narodna banka molči.
»Ha — zakaj molči Narodna banka.«

Narodna banka je izdala kominike.
»Ha — Narodna banka je izdala kominike.«

Narodna banka je izdala kominike. — In tako naprej do neskončnosti. Ni stvari, ki bi bila tem večnim nezaupnežem po godu, ni ukrepa, ki bi jim bil po volji in nemogoče, na katerikoli način zatreči njih večno nezaupanje. Iz tega nezaupanja pa nastajajo govorice.

Vedno je bilo tako in pri vseh narodih in zato se ni čuditi, če so se tudi pri nas pojavile vse mogoče govorice. Se manj pa se je čuditi, da so zlasti sedaj pred volitvami bile razne govorice posebno žive. Saj je eden znakov volivne dobe tudi ta, da se z govoricami poplavlja volivci, in čim bolj se bliža dan volitev, tem več je vedno bilo in bo teh govoric. Zaradi tega tudi te govorice ne morejo presenetiti in če so v zvezi le z raznimi kandidaturami, potem tudi niso nobena posebna nesreča.

Ali dostikrat pa izhajajo te govorice tudi iz krogov, ki so sovražno razpoloženi proti našemu narodu, ki se poslužujejo govoric, ker upajo, da z njimi najbolj škodujejo konsolidaciji države. Priznati tudi treba, da njih računi niso tako napačni, ker ljudje so silno hitro dostopni nezaupanju, nezaupanje pa onemogoča vsako res uspešno delo. In iz tega vzroka se je predvsem treba boriti proti govoricam. Ne smejo z raznimi govoricami uplivati na javnost oni, ki namenoma širijo nezaupanje, temveč javnost mora biti pod uplivom onih, ki širijo narodno samozavest, narodni ponos in poštrevnost, ker brez tega ni napredka. Zlasti pa prihaja v času gospodarske krize rešitev le od onih, ki pogledajo resnici pogumno v oči zato, da se čim odločnejše bori za odstranitev krize, ne pa oni, ki takoj izgube vsak pogum in ki samo zdičujejo, da je vse izgubljeno. Z malodušneži ni mogoče nič ustvariti, prav tako pa tudi z onimi ne, ki se ustrašijo vsake neprijetne vesti. Treba je zaupati v sebe in v svoj narod in treba se tudi zavedati, da je vsaka nesreča katastrofa šele takrat, kadar izgube ljudje glavo. Kdor pa se prodaja govoricam, ta je že na pol izgubil glavo, ker več ne računa z razlogi, temveč le z govoricami, ki so navadno le prazen nič.

Govorice so nalezljive in v tem je njih nevarnost in zato jih treba pobijati. Na eni strani s samozavestnim nastopom in energičnim demantiranjem, na drugi strani pa tudi s tem, da se čim bolj onemogoči nastanek govoric s tem, da se kar brez ovinkov pove, kako je sploh moglo priti do te govorice. Ljudje bi potem kar strmeli, na kakšne neumnosti so nasedli.

Niso sicer pri nas govorice tako močne, da bi bile resna nevarnost in da bi v resnici mogle razširiti nezaupanje med narodom. Toda, kar je sploh teh govoric, vse so preveč in po nepotrebnem slabe silo naroda in ovirajo razmah narodnega razvoja, s tem pa tudi pot našemu narodu do blagostanja. A že ta razlog je zadosten, da vsi zavedni Jugoslovani z odločnostjo nastopijo proti vsem, ki se skrivajo za govoricami in ki hočejo priti po tej krivi poti do svojih temnih računov.

Francoski delavci bodo sodelovali v francosko-nemški komisiji

Pariz, 14. oktobra. AA. Upravni odbor splošne delavske zveze je sklenil sodelovati v francosko-nemškem gospodarskem odboru.

Vzhodne dele Evrope je treba dvigniti na isto stopnjo materialne kulture, na kateri so zapadni - Senzacionalni predlog Alberta Thomasa

Zeneva, 14. oktobra. Nobenega dvoma ni, da je sedanja evropska gospodarska kriza najlažje rešljiva, če bi bila vsa Evropa ena gospodarska celota. Tako združena Evropa bi bila v vsakem pogledu največja sila na svetu in bi prekašala po svojem naravnem, finančnem in industrijskem bogastvu vse države sveta. Pa tudi v duhovnem oziru bi bila združena Evropa tako veličanska sila, da bi bila nadmoč evropske kulture absolutno zagurana. Ona prorokovanja o propadanju zapadne kulture in zapadnega kulturnega sveta bi združena Evropa docela ubila.

Vprašanje pa je, če je Evropa sploh zmožna, da se združi in če so že dani osnovni pogoji za uresničenje velikega načrta o združenih državah Evrope.

In na to vprašanje odgovarja agilni vodja mednarodnega urada za delo Alb. Thomas z naravnost rešilnim točnim odgovorom. Pravi namreč, da danes teh pogojev še ni, da pa jih je mogoče ustvariti. In ta

visok cilj ima njegov načrt.

Albert Thomas pozna osebno skoraj vse evropske dežele in zato po pravici velja v evropskih zadevah za strokovnjaka. In Albert Thomas pravi:

»Tako dolgo ni mogoče govoriti o enotni Evropi, dokler je v enem delu tega sveta, v Evropi A vse, kar je sploh ustvarila moderna civilizacija, v Evropi B pa skoraj nič od tega: ne cest, oziroma ne takšnih, ki bi zaslužile to ime, ne zadostnega železniškega omrežja, ne izdelanih pristanišč, nobenih reguliranih rek, nobene prave industrije, ne zlata... Dokler se Evropa deli na cvetoč zapad in na propal vzhod, ni mogoče govoriti o enotni Evropi.

Thomasov načrt.

In tu zastavi Thomas s svojim, naravnost rešilnim načrtom.

Evropo B je treba dvigniti na stopnjo Evrope A, da postane vsa Evropa v resnici ena gospodarska in kulturna celota.

In Albert Thomas je takoj prešel na de-

lo, da ta grandiozni načrt uresniči. S svojimi ljudmi je izdelal veličanski evropski delovni program. Izračunal je, koliko bi nesle investicije v vzhodne dežele neposredno in koliko posredno. Ko je vse to izračunal, je stopil v stik z industrijskimi organizacijami v Belgiji, Franciji in v severnih deželah ter jim razložil materialne dobrine, ki bi jih dobili z investicijami v vzhodnih državah.

S tem načrtom pa hoče doseči Thomas tudi še drugo stvar: Če bi industrijalci sprejeli njegov načrt, bi bilo nakrat dosti dela za vse brezposelne delavce v zapadnih državah, standard prebivalstva vzhodnih dežel pa bi se v kratkem času tako zelo dvignil, da bi tudi industrijski izdelki našli nov in velik trg.

Zapadna Evropa mora kolonizirati vzhodno Evropo, to je geslo Alberta Thomasa in v tem geslu je rešitev za Evropo, za vzhodne narode pa možnost naravnost neverjetnega napredka.

Svetovna gospodarska kriza in Češkoslovaška

Zanimiva izjava predsednika vlade Udržala — Mednarodna akcija za premostitev krize prav malo verjetna

Praga, 14. oktobra. AA. ČTK poroča: Predsednik vlade Udržal je sprejel zastopnike časopisja in jim pojasnil, kakšno stališče zavzema češkoslovaška vlada napram svetovni krizi, ki je dosegla vrhunec. Zadnje mednarodne konference so pokazale, da so skupne akcije za premostitev gospodarske krize prav malo verjetne. Važno je tedaj samo to, je dejal g. Udržal, da se je treba zanesti samo nase in da je treba računati samo s samim seboj.

Češkoslovaška bi grešila, če bi se vdala prehudemu pesimizmu. Po primeru Fran-

cije, ki je s svojimi energičnimi ukrepi v kratkem času postala kreditni zavod za vso Evropo, bo tudi Češkoslovaška izdala neobhodno potrebne ukrepe za občo štednjo in bo znižala izdatke proračuna. Češkoslovaška vlada se bo po potrebi poslužila tudi drugih ukrepov. Naposled je Udržal dejal, da je treba poljedelske pridelke izpolniti, domača industrija pa se bo morala prilagoditi notranji potrošnji. Le tako se bo moglo češkoslovaško gospodarstvo rešiti pred posledicami mednarodnega kaosa.

Japonsko-kitajske sovražnosti pred Ženevo

Kitajska ima zaupanje v DN, Japonska nima teritorialnih zahtev Tajna seja brez Kitajcev in Japoncev

Zeneva, 14. oktobra. AA. Včeraj se je sestalo pod predsedstvom francoskega zunanjega ministra Brianda izredno zasedanje Sveta Društva narodov, da prouči kitajsko-japonski spor. Kitajski zastopnik dr. Sze in japonski zastopnik Jošizava sta prečitala dolga poročila o položaju v Mandžuriji.

Sze je poročal o bombardiranju železniškega križišča po japonskih letalih in izjavil, da Kitajska vlada popolnoma zaupa v Društvo narodov. Poudaril je, da bi bilo zaman sklicevati razorožitveno konferenco, če bi Društvo narodov. Poudaril je, da bi bilo zaman sklicevati razorožitveno konferenco, če bi Društvo narodov ne moglo preprečiti takih nasilnosti.

Vsi narodi bi menili, da ni nobene možnosti za mirno poravnavo in da se morajo zanašati zgolj na svoje sile. Sze je izrazil na koncu upanje da bo Društvo narodov ohranilo mir na Daljnem Vzhodu.

Jošizava je dejal, da Japonska nima teritorialnih zahtev v Mandžuriji. Pred dvema letoma se je položaj v Mandžuriji zelo poslabšal. Dne 18. septembra t. l. so kitajski vojniki napadli japonske čete. Japonska vlada je pripravljena pogajati se direktno s kitajsko vlado. Glavna težkoba leži v nejasnem položaju v Mandžuriji, vendar je japonska vlada pripravljena odpoklicati svoje čete, čim bo varnost zagotovljena. Kitajska naj pa ustavi protijaponsko propagando, nakar bodo normalni odnošaji hitro obnovljeni.

Japonski zastopnik je končno dejal, da ne ve ničesar o dveh novih japonskih letalskih napadih, kakor trdi kitajski delegat Sze. Na vprašanje angleškega zunanjega ministra Readinga je odgovoril, da se bo informiral o tej zadevi pri svoji vladi. Nato je francoski zunanji minister Briand dejal, da bo dan prihodnje seje Sveta Društva narodov naznanjen pozneje.

Zeneva, 14. oktobra. AA. Svet Društva narodov je davi razpravljati na tajni seji o položaju v Mandžuriji. Posvetovanje je trajalo do 11. ure. Vršilo se je v hotelu, kjer stanuje francoski zunanji minister Briand. Poročajo, da so državniški poudarjali veliko važnost sodelovanja Zedinjenih držav pri vsaki akciji, ki bi jo spravil Svet Društva narodov. V tukajšnjih krogih se govori, da bo Svet naprosil Zedinjene države, naj ameriški opazovalec prisostvuje razpravam kot svetovalec. Japonski in kitajski delegati tej seji niso prisostvovali. Briand jim bo predložil predloge za ameriško sodelovanje in jih naprosil, naj se o njih izrazijo.

London, 14. oktobra. d. Poročila iz Tokia opisujejo položaj kot zelo kritičen. Japonski ministri predsednik se je včeraj in danes posvetoval s tremi prejšnjimi ministrskimi predsedniki, z voditelji vladnih strank, pa tudi z opozicijo. Splošno smatrajo, da pride do rekonstrukcije vlade ali pa do sestave velike narodne vlade po angleškem vzoru. Vse to glede na položaj v Mandžuriji in na grozečo japonsko-kitajsko vojno.

Položaj na angleškem volilnem bojišču

Poglabljanje sporazuma med vladnimi strankami — Baldwin o nalogah narodne vlade

London, 14. oktobra. AA. V petek bodo imenovali približno 1300 kandidatov za 615 parlamentarnih sedežev. Pri volitvah v maju 1929 je bilo 400 kandidatov več. Število kandidatov se pa zmanjšuje dan za dnem, kakor pač napredujejo pogajanja med vladnimi strankami za enoten volilni nastop. Vendar so stara strankarska nasprotja v mnogih volilnih okrajih še tako močna, da kljub pozivu strankinih voditeljev ni še prišlo med vladnimi strankami do sporazuma.

Voditelji naglašajo, da je bila zadnje volitve več kakor polovica poslancev izvoljena z relativno večino, kar so v največji meri zakrivilo trojne kandidature. Pri teh volitvah se pa to ne bo zgodilo. Vladne stranke bodo razcepljene le v ono malo okrajih, kjer se sporazum med liberali in konservativci ni posrečil. Naj bo rezultat volitev tak ali tak, na vsak način je gotovo, da bo imela večinska stranka tudi večino volilcev za seboj. Ze sedaj se vrše stave o izidu parlamentarnih volitev. Računajo, da bo vlada imela 150 do 160 glasov večine.

London, 14. oktobra. AA. Stanley Baldwin je govoril snoci po radiju. V prihodnjih desetih dnevih mu bodo sledili Clynes, Lloyd George, sir John Simon, Snowden, Graham, sir Herbert Samuel, Baldwin, Henderson in MacDonald. Baldwin je dejal, da je bila narodna vlada imenovana, da dovoli nalogo, ki bi jo morala izvršiti delavska vlada.

Izjavil je nadalje, da bi konservativna stranka z vso silo podpirala delavske vlado, če bi imela dovolj poguma, da reši sedanjo krizo. O tem je obvestil tudi ministrskega predsednika,

vendar so ga njegovi tovariši in stranka zapustili. Govornik je nadaljeval, da bo angleški narod zaupal narodni vladi, ki se je obvezala, da ozdravi državne finance. Baldwin je končal:

»Mnenje o načinu gospodarske obnove se s časom lahko spremeni. Vendar se moramo skupno boriti za zdrave in čiste finance, ki so napravile iz našega naroda to, kar je.

Podaljšanje svobodne cone na Reki.

Sušak, 14. oktobra. AA. Včerajšnja števila službenega lista italijanske vlade »Gazzetta Ufficiale« priobči dekret o podaljšanju svobodne kvarnerske cone na nedoločen čas. Po zakonu bi morala svobodna kvarnerska cona trajati do 31. decembra 1931, sedaj pa je bila podaljšana do nove izpremembe, to je na nedoločen čas.

Svobodna kvarnerska cona obsega mesto in pristanišče Reke in kopalnice kraje na vzhodni istrski obali, takozvano liburnijsko primorje z najbližjim zaledjem. Roki do 30. septembra 1931, ki so bili predvideni za nove gradnje v svobodni coni z davčnimi olajšavami in oprostitvami, so bili podaljšani do 30. junija 1935.

VREMENSKA NAPOVED.

Dunaj, 14. oktobra. d. Hladno vreme, spreminljiva, od časa do časa močnejša oblačnost in padavine.

Povratek bana dr. Marušiča
Beograd, 14. oktobra. l. Z brzovlakom ob 19.50 je odpotoval v Ljubljano ban dr. Drago Marušič.

Imenovanja v vojski

Beograd, 14. oktobra. l. Nj. Vel. kralj je na predlog vojnega ministra postavil za svojega prvega adjutanta divizijskega generala Ječmečića I. Milana, dosedaj komandanta savske divizijske oblasti, za svojega adjutanta generalštabnega brigadnega generala Ristića Lj. Nikolo, do sedaj vršilca dolžnosti komandanta II. konjeniške divizije in pa artiljerijskega polkovnika Stojanovića O. Dušana, do sedaj šefa personalnega oddelka artiljerijsko-tehničnega oddelka v vojnem ministertvu. Razrešen pa je svoje službe kraljev adjutant artiljerijski brigadni general Pečić Anton in pehotni polkovnik Šarić Dragomir. Oba sta stavljeni na razpoložanje. Za vršilca dolžnosti komandanta I. bataljona železniškega polka je postavljen artiljerijski kapetan I. razreda Drobil-Rušnov Marcel, do sedaj vršilec dolžnosti poveljnika I. tehničnega

Premestitve

Beograd, 14. oktobra. l. Po odredbi ministrskega sveta je postavljen za preglednika računov mestne kontrole pri centralni carinici blagajni v Zagrebu Sterla Vinko, uradnik 8. grupe, ki je do sedaj služboval v Ljubljani. Preglednik računov Gürtler Josip. 8. položajne grupe, je premeščen od železniške direkcije v Ljubljani k poštano-telegrafski direkciji v Zagrebu. — Pristava 8. pol. grupe Modričan P. Boris in Lenarčič I. Alojzij bosta odslej služila, prvi pri sreskem načelstvu Maribor levi breg, drugi pa pri sreskem načelstvu v Radovljici.

Izvrševanje zakona o prodaji pšenice

Beograd, 14. oktobra. AA. Davčni oddelek finančnega ministertva je poslal finančnim direkcijam to-le okrožnico:

Pri izvrševanju zakona o prodaji pšenice v notranjosti države je nastalo vprašanje, kako ravnati z onimi podeželskimi peki, ki pečejo kruh, a ga ne prodajajo za denar, marveč ga zamenjajo za moko. V mnogih krajih je prastara navada, da kmetje ne pečejo kruha, marveč izroče vaškemu peku neko količino moke, nato pa dobe od peka kruh in sicer kilogram kruha za kilogram prodane moke, dokler pek ne izčrpa izročene mu količine moke.

Ker gre v tem primeru za eksistenco mnogih rodbin in ker je treba ohraniti pradaвні običaj, davčni oddelek finančnega ministertva odreja to-le:

Taki in podobni peki lahko še naprej opravljajo svoj dosedajni posel, pač pa morajo prejem moke od kmetov (svojih konsumentov) za beležiti v knjige po čl. 7 pravilnika o nadzorstvu nad izvrševanjem zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu.

Na podlagi te knjige bo organ finančne kontrole vsakega prvega v mesecu opravil obračun in sicer tako, da računa, da ta pek da za vsak kilogram moke po 1 kg kruha in da da 100 kg moke povprečno 130 kg kruha.

Doplačilo v tem smislu naredbe finančnega ministra z dne 5. septembra 1931. l. je treba po izvršenem obračunu plačati med 1. in 5. vsakega meseca za one količine moke, ki jim ostanejo kot nagrada za njihovo delo. N. pr.:

Če tak pek prejme med mesecem 300 kg moke namesto kruha in izroči v teku meseca 300 kg kruha za to moko, tedaj mora plačati doplačilo za 70 kg moke. Kajti za 300 kg kruha je ta pek porabil le 230 kg moke.

Finančne direkcije morajo po prednjem izdati kontrolnim organom nujna navodila o tem, da se na njihovem področju ohrani prastari običaj in da se knjige o nakupu moke in potrošnji kruha čim točneje vodijo in kontrolirajo.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 14. oktobra. l. Pri današnjem žrebanju v V. razredu 22. kola državne razredne loterije sta zadeli po 30.000 Din srečki štev. 22514 in 85028, 20.000 Din pa je zadela štev. 90.271.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 14. oktobra. d. Na današnji sadni trg so pripeljali iz Jugoslavije 6 vagonov češpelj, iz Bolgarije 4 vagona češpelj in 6 vagonov grozdja, iz Češkoslovaške 5 vagonov hrusk, iz Romunije 1 vagon jabolč in iz Madjarske 5 vagonov grozdja.

Akademiki — novinci!

Z vpisom na univerzo ste postali njeni svobodni državljani. Kakor vam bo vseučilišče nudilo študijske hrane v vašo poklicno izpopolnitev, tako vam je potrebno poleg tega, da se pred vstopom v praktično življenje, za katerega se pripravljate, vsestransko izpopolnite in izobrazite. To je pa možno predvsem v akademskih kulturnih društvih, ki vam posredujejo s predavanji, krožki, tečaji in družabnimi sestanki izvenpoklicno zaposlitev naših intelektualnih sil. Najstarejše akademsko društvo ne le na naši univerzi, marveč tudi v vsej državi, je pa J. A. D. Triglav, katerega smoter se je preizkusil in izkristaliziral v polstoletnem, borbe in mladostnega zanosa polnem obstoju. Njegovo delo ne obstoji v zunanji bahavosti in javnih nastopih, pač pa vrši zato svojo nalogo kar najuspešneje v tihi, a zato tem plodonosnejšem notranjem delu, o katerega aktivnih uspehih nam priča med drugim redni triglavski počitniški zbor. O njegovi vitalni sili, življenjski upravičenosti in ideološki aktualnosti se je pričela tudi večina akademske mladine, ki se v tolikem številu zgrinja v njegove vrste, da sme danes Triglav z zadovoljstvom ugotoviti, da je eno najmočnejših slovenskih akademskih društev.

Zato vabimo tudi vas novince, da s svojo mladostno svežostjo okrepite in pomnožite njegove vrste, v katerih boste našli dobre tovariše in po potrebi svetovalce ter obenem najširše polje vašega izvenštudijskega udejstvovanja. (Vpisuje se začasno vsak dan od 11. — pol 12. ure v čitalnici Akademskega kolegija.)

Odbor J. A. D. Triglav.

Vrli Maticarji zopet na Golniku

Redko nas obiščejo, toda kadar pridejo na Golnik, je to dan veselja za zavod. To se je videlo preteklo soboto, ko so gospodje Pelan, Završan st., Završan ml. in Skalar priredili v veliki dvorani sanatorija pevski koncert, ki je bil kakor vedno dobro obiskan od nameščenec in oskrbovancev zavoda. Za izreden užitek, ki so ga nudili odlični pevci številnim posetnikom, so bili ponovno nagajeni z viharinimi ovacijami. — Poleg tega pa so dragi gostje tokrat napravili malo presenečenje. — V nedeljo so z vse pohvale vredno preciznostjo izvajali pri službi božji »Nedvedovo mašo«, za kar jim gre še posebno priznanje. Koliko simpatij so si pridobili vrli »Maticarji« za časa kratkega bivanja na Golniku, je bilo videti ob odhodu, ko pozdravljanja kar ni hotelo biti konca. — Zato smatramo, da želji vseh bolnikov po skorajšnjem svidenju ne bodo odrekli, temveč nas v kratkem ponovno presenetijo z blagodejno pesmijo, ki je včasih več kot zdravilo.

Ureditev cest k novi ljubljanski carinarnici

Ljubljana, 14. oktobra.

Z zidavo nove carinarnice za kolodvorom je nujno stopilo v ospredje vprašanje regulacije Smartinske ceste. Po tej cesti se bo pozneje razvil zelo živahen promet, ker bo večina voznikov s carinarnice raje vozila blago v mesto po tej cesti, kakor pa po Dunajski. Sicer pa je Smartinska cesta tudi zaradi pogrebov, ki se vrše po njej k Sv. Križu, zelo prometna žila ter torej tudi s tega stališča potrebna ureditev.

Zdaj so vsi Smartinsko cesto tlakovali z malimi granitnimi kockami, ob straneh pa so uredili dovolj široke hodnike. Ze lansko leto je bila po tej cesti speljana tudi kanalizacija. Stevilni delavci so zdaj zaposleni še pod železniškim podvozom, kjer so morali zlasti na zunanji strani pred mitnico cesto znižati skoro za pol metrov. Pred mitnico so zgradili tudi novo mitnico, ki jo prav zdaj montirajo.

Razen Smartinske ceste so regulirali v tem delu mesta še zadnji del Masarykove ceste ter kot njen podaljšek še začetek Jenkove ulice. Prav zdaj polagajo na vsaki strani Jenkove ulice po dva metra široke stopnice, ki bodo vodile na nižje ležeče hodnike. Cesto samo pa so že prej močno nasuli ter zmanjšali običuten klanec.

Zelo so morali nasuti tudi sledečo Bolgarsko ulico, ki vodi s Smartinske ceste proti Zeleni jami v prijazno novo naselbino lepih enonadstropnih vil. Ta del mesta se sploh zelo hitro in živahno razvija. Pred tednom so tamkajšnji meščani dobili celo novo kavarno »Viadukta«.

Precejšen klanec, ki ga je imela Smartinska cesta tik pred železniškim podvozom, so znatno ublažili ter je zdaj tamkaj le mala napetost. Cesto so tu znižali več kot za pol metra. Bliznja tovarna »Zmaj« je morala zaradi tega podreti vso staro železobetonsko ograjo ter vrata v tovarno; vse to zdaj grade znova, ko so prej odstranili velik del zemlje.

Onstran podvoza grade zdaj novo cesto, ki bo s Smartinske ceste vodila naravnost v Dukičevo jamo, kjer se približno 60 metrov proč od podvoza prelomi ter vodi nato naravnost k novi carinarnici, mimo nje pa dalje do Dunajske ceste. To cesto zdaj tlakujejo, v zadnjem njenem delu pa morajo še prej odkopati silno množino zemlje ter jo odpeljati proč. Ze doslej so odkopali in odpeljali čez 5000 kubičnih metrov zemlje. Nekaj zemlje so zvozili kar zraven na prazno ledino, kjer se bo pozneje razprostrl manjši park.

Ob vsej dolžini nove Vilharjeve ulice kop-

ljejo zdaj globoke in prostore jame ter jih nato zasipajo s prstjo, ker bodo prihodnje pomlad ob vsej cesti nasadili lep drevored. Cesta bo imela na vsaki strani širok hodnik, ki pa zaenkrat še ne bo tlakovan.

Zadnji del ceste, ki se stika ob koncu nekdanjega Zaplotnikovega vrta z Dunajsko cesto, še ni urejen, ker se mestna občina, ki to cesto gradi, ne more sporazumeti z lastniki zaradi odkupa zemljišča za cesto. Vsekakor pa

bo tudi to vprašanje do prihodnjega poletja, ko bo carinarnica zgrajena ter izročena svoje-mu namenu, zadovoljivo rešeno.

Kdaj bo naposled urejen tudi železniški podvoz ali nadvoz na Dunajski cesti, ki je prav tako nujen zaradi rastočega prometa na tej cesti, pa tudi zaradi bližnje graditve tramvaja po Dunajski cesti k Sv. Križu in na Ježico, je seveda vprašanje bodočnosti in denarja.

Pomožna akcija za siromašne sloje v Mariboru

Sestava skupnega akcijskega odbora

Maribor, 14. oktobra.

Včeraj zvečer je bil v posvetovalnici na mestnem magistratu sestanek zaradi pomožne akcije za siromašne sloje mestnega prebivalstva, katerega je sklical in vodil župan dr. Alojzij Juvan.

Poleg občinskih svetnikov in zastopnikov mestnih socialnih ustanov, so bili na sestanku tudi zastopniki dobrodelnih društev. Soglasno je bil prejet uradni predlog, da se ustanovi pomožna akcija za mesto Maribor. Po tem predlogu tvori glavni odbor, ki mu načeljuje župan, katerega nadomestuje predsednik socialno-političnega odseka dr. Strmšek, vsi člani navedenega odseka, nadalje člani mestnega ubožnega in mladinskega sveta ter komisije za podpiranje brezposelnih, nadalje pa še po en zastopnik dobrodelnih društev, kolikor slednja še niso zastopana pri mestnih socialnih ustanovah. Upravne posle vodi socialno-politični urad mestnega načelstva, denarne pa mestna blagajna.

Po okrajih se bodo ustanovili okrajni odbori,

ki jih bodo sestavljali mestni ubožni in mladinski predstojniki ter po en zastopnik dobrodelnih društev, zastopanih v glavnem odboru. Ti odbori bodo ugotavljali upravičenost posameznikov, da dobijo podporo ter predlagali tudi višino in obliko posameznih podpor. Posamezna društva bodo sicer še nadalje nadaljevala, ne bodo pa to zimo prirejala posebnih nabiralnih akcij, ker spada to izključno le v področje pomožne akcije, ki bo s sredstvi, ki jih bo imela na razpolago, podpirala pomoči potrebne. Enotna organizacija je bila potrebna tudi zaradi tega, da bi ene in iste osebe ne dobile večkrat podpor, med tem ko bi bile druge prikrajšane, ki niso tako vsiljive in nimajo pravega poguma. Podpore se bodo dajale le v naravi. Glavni odbor bo izdal na mestno prebivalstvo poseben poziv in pričakovati je, da se bodo dobrotniki posebej odzvali, ker bodo razbremenjeni tozadevnih datatev na vse strani. Vsi delegati so na sestanku toplo pozdravili to akcijo in ji obljubili vso pomoč in sodelovanje.

Človekoljubno delo Kola jugoslovanskih sester v Trbovljah

Trbovlje, v oktobru.

Ko je bilo letošnje spomladi v naši dolini ustanovljeno Kolo jugoslovanskih sester, je bil marsikdo še v dvomih, da-li bodo požrtvovalne naše žene kos veliki nalogi, ki so jo prevzele nase, da izlečijo največje rano, ki razjeda naš narodni zarod v rudarskih revirjih, da oskrbijo s hrano, toplo obleko in obutvijo one brezštevne malčke, katerih očetje-rudarji jim tega vsled težkih današnjih prilik v zadostni meri nuditi ne morejo.

Toda naše vrle Kolašice so prav kmalu pokazale, da svoje organizacije ne bodo imele le na papirju, marveč da hočejo tudi dejansko pomagati najrevnejšim, prav posebno pa najmlajšim našim bratom in sestram, ki trpe hudo pomanjkanja. Neumorno so pozivale na pomoč trpečemu bližnjemu, hodile od hiše od hiše, trkala na vrata in srca dobrih ljudi. Uspeh požrtvovalnega dela in prizadevanja naših sester ni izostal. Ze dva meseca po ustanovitvi organizacije so sestre otvorile v takozvani »stari šoli« kuhinjo, v kateri dobiva dnevno nad 100 najrevnejših rudarskih otrok kosilo. Med letošnjimi počitnicami se je to število sicer nekoliko skrenilo, ker so razna dobrodelna društva, kakor Rdeči križ, gozdovniki in dr. poslali večje število teh revčkov na taborenje na Gorenjsko in v Gornji Grad, sedaj ob pričetku šolskega leta pa je število s kosilom oskrbovanih otrok zopet preokorajilo 100.

Koliko važnost polaga naša javnost na to kuhinjo, dokazuje dejstvo, da jo je s prispevkom podprlo ministrstvo za socialno politiko, kraljevska banska uprava Dravske banovine, Mestna hranilnica ljubljanska, Trboveljska premo-gokopna družba v Ljubljani, podjetje ing. Dukič in drug pa daje redno mesečno podporo, dalje sta podprli to akcijo obe Rudarski skupni, pa tudi Akademsko pevsko društvo »Obiličje« je ob priliki svoje pevske turnee darovalo Kolu v Trbovljah večji znesek za najrevnejšo dečo, razen tega pa tudi izvolil KSJ v Trbovljah za svojega častnega člana. Največje zadoščenje za požrtvovalnost pa je našim vrlim Ko-

lašicam odlok najvišjega mesta, ki so ga prej-ele te dni, s katerim je odrejeno, da se imenuje ta kuhinja »Kuhinja Nj. Vel. kraljice Marije«. S tem je bilo našim Kolašicam z najvišjega mesta dano priznanje za njihovo delo za trpečega bližnjega.

Trboveljskemu KJS so priskočile na pomoč tudi številne znane trvdke, ki so darovale bodisi posodo ali pa drug potreben material. Tudi rudniška uprava je prizadevanje Kola krepko podprla s tem, da mu daje na razpolago prostore, kurjavo in razsvetljavo. Hrana, ki obstoji vedno iz dveh jedi, je krepka in tečna. Dvakrat tedensko nadzira kuhinjo glede snage in kakovosti hrane okrožni zdravnik g. dr. Janez Jensterle.

Naše Kolašice so se pa tudi same prizadevale, da s pomočjo uspešnih javnih prireditvev zberejo sredstva za kuhinjo. Meseca maja so priredile materinski dan, mesca junija akademijo. Obe prireditvi sta v vsakem oziru dobro uspeli. Z dohodki obeh prireditev je Kolo obdarovalo na Vidovdan 34 najrevnejših starih ženic, ki so bile pri tej priliki tudi skromno pogoščene. Ob priliki odkritja spomenika kralju Petru I. v Ljubljani so naše Kolašice položile najlepši venec, ki je vzbudil splošno pozornost.

Trboveljske Kolašice se pripravljajo na nove akcije, ki naj bi omilile obupen položaj najrevnejših. Bliza se zima, mraz že trka na vrata, množica lačnih, raztrganih in bosih malčkov se potika po dimnatih rudarskih naselbinah. Treba bo znova trkati na vrata dobrih src, ki so že neštokrat pokazala svojo usmiljenost do trpeče in bedne delavske mladine. Dobrodošel bo vsak dar, bodisi v gotovini ali v naravi, bodisi v jestvini ali obleki, pa čeravno je obnošena, kajti Kolo bo prenavljalo staro obleko ter jo prikrejevalo za one otroke, ki so najbolj potrebni.

Na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra pripravljajo naše Kolašice po možnosti skupno z ostalimi dobrodelnimi društvi obdaritev čimvečjega števila najpotrebnejših delavskih otrok z obleko, živili, obutvijo itd., ker so naše Ko-

lašice mnenja, da bo to najlepša in najučin-kovitejša počastitev rojstnega dne našega vzvi-senega vladarja, ki bo ostala našim najrevnejšim malčkom pa tudi njihovim trpečim staršem v najlepšem spominu.

I. splošna konferenca jugoslovanskih rotarcev v Sarajevu

Mednarodni rotarski pokret se je doslej v slovanskih državah najbolj razširil v Českoslovaški in Jugoslaviji. Rotarska osnovna načela etičnega pojmovanja v poslovnih in strokovnih vprašanjih, negovanje sporazuma in dobrohotnosti, delo za svojega bližnjega, za njegovo blagostanje in napredek, pobiranje nesoglasja med narodi in državami, delovanje za svetovni mir in načelo, da mora biti vsak rotar predvsem zvest in dober narodnjak in državljani, vse to postavlja rotarstvo tudi v naši državi med one ustanove, ki služijo domovini in dvigajo ugled domovini v tujini.

Rotarski pokret v Jugoslaviji, star komaj dobre dve leti, veže med seboj v 13 klubih vsa večja naša mesta od Ljubljane in Maribora ob severni meji tja preko Zagreba in Beograda do Skoplja. Ker je po statutih sedaj jugoslovanskih klubov že dovolj, da si ustanove svojo višjo organizatorno oblast, svoj jugoslovanski rotarski diskrikt z lastnim komisarjem, ki bodi, kot vodja diskrikta, najvišji jugoslovanski rotarski funkcionar, zato se bo vršila I. splošna konferenca jugoslovanskih rotarcev v Sarajevu od 17. do 18. oktobra t. l.

Vsak rotarski klub ima samo dve slovesnosti v svojem življenju. Prva je svečana inuguracija ali priznanje in sprejem kluba v mednarodno zvezo rotarskih klubov, torej takorekoč ustanovitev kluba, druga slovesnost pa je čarter slava, to je svečana izročitev listine o klubovem sprejemu v zvezo. To listino, izstavljeno pri centralnem uradu Rotary Internationala v Chicagu, izroči klubu poseben odposlanec te centrale. Ob priliki tega kongresa bodo imeli svojo čarter slavo rotarski klubi Ljubljana, Pančevo, Skopje, Split in Sarajevo. Oba dneva bosta posvečena seveda konferencam, vršila se bodo predavanja in zborovanja, mestna občina pa priredi rotarjem v počaščenje raut s pozdravom mestnega načelnika in bana Drinske banovine v imenu vlade. Pri tem kongresu bodo navzoči tudi inozemski rotarski zastopniki. Bratje Čehi pa so jugoslovanskim rotarjem letos junija meseca na Dunaju, ko so se sestali slovanski rotarji na mednarodnem svetovnem rotarskem kongresu, obljubili, da pose-tijo v velikem številu to prvo konferenco, kjer naj se navežejo slovanski rotarski stiki.

Kolesar strmoglavlil v prepad

Včeraj dopoldne ob 11. uri so se peljali štirje mladeniči iz Poljske doline v Ziri. Med njimi je vozil tudi Kavčič Vinko iz Dobruče pri Zireh. Nad žirovsko elektrarno je cesta zelo ozka in ima par nevarnih ovinkov. Ko so pripeljali do najbolj nevarnega ovinka, v takozvani Maharjevi grapi, kjer se je pred leti ponesrečil nek posestnik s konji vred, je Kavčič izgubil oblast nad kolesom, lovil je ravnotežje — a zaman. Prevrtl se je z glavo navzdol s kolesom vred v globčino, približno 5 metrov, in si je prebil lobanjo, da so možgani silili venkaj. Odtrgalo mu je tudi desno stran lica in ga sploh tako skazilo, da je nekemu njegovemu tovarišu ob pogledu nanj postalo slabo. Na lice mesta so nemudoma poklicali zdravnika iz Gorenje vasi, ki ga je z lastnim avtom prepeljal na dom, kjer je v popolni nezvesti ob 3. uri popoldne izdihnil.

Zanimivo je, da je v nedeljo dopoldne bil ponesrečen med mašo na pokopališču in je ravno svojemu tovarišu, s katerim je včeraj kolesaril, v žali rekel, da naj si izbere prostore, kjer bodo počivali. Pač si ni pri tem mislil, da bo jutri sam tamkaj spal večno spanje.

Gledališče

K premijeri »Damskega lovca« in »Carja« v operi

(Razgovor z dirigentom Stritofom.)

Ali ni skok od »Lucerne« do Weillovega »Carja« precej velik?

Zadnjič, ko si me intervjuval radi »Lucerne«, si obrnil najin razgovor tako, da se vidim kakor nekaj »zaprejemušromantik«. Najvažnejše si izpustil. Da namreč sodim kvaliteto umetnine po intenzivnosti avtorjevega vplivanja na našo dušo (ali če se ženiraš: na naše možgane). Po njegovi sugestivni moči. Da pa uspeh seveda tudi zavisi od potence sprejema postaje... Meni je smer avtorjevega udejstvovanja precej irelevantna. Bodi vertikalist, horizontalist, futurist, strošnajdarist ali kaj še vse, le če si pravi. Zato tudi romantičnega — niti Slagarskega žanra ne zametujem. Skok od »Lucerne« do »Carja« torej ne bo baš prevelik, posebno, če ti na uho povem, da je »Car« kljub svoji »moderni« koncepciji, kljub vsem zverženim harmonijam »šreklihi romantič«!

Za kaj pa gre?

Za atentat na cesarja, ki se mudi inkognito v Parizu. Atentatorji ga povabijo tudi inkognito k fotografiranju v atleje Angèle. V aparatu je revolver, morilna cev je namerjena na cesarja... Prispe vest iz policijske centrale, da je komplot odkrit. Atentatorji pobegeto, da bi se jim kaj ne pripetilo. Tudi cesarju se nič ne zgodi.

In »Damski lovec«?

Če si šahist, boš razumel. Sicer pa beri Bravničarjev »Gledališki list«! Mislim, da bo

»Damski lovec« spodoben prehod od Nováka na Weilla.

Kaj praviš k V-jevemu poročilu o Lucerni? Spričo markantnim, od etičnih, edinozveličavnih imperativov diktiranim premisam in iz njih rezultatututajočim izsledkom in dogonkom eks- in impregnirane muzične lineari — in horizontalite, kakor tudi spričo za 200% enega slepeca prijemljive substancnosti forme in invencije raznih umetnin in njihovih ustvariteljev je čas, da prenehamo s kritikatratarijo.

Mimogrede: Kar se vizuelne muzike tiče, glej samo začetek »Lucerne«. Slavko Os ere.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Cetrtek, 15. oktobra: Dogodek v mestu Gogi. Red B.

Petek, 16. oktobra: Zaprtó.

Sobota, 17. oktobra: Vest. Red E.

Nedelja, 18. oktobra: Takšna je prava. Ljudska predstava po znižanih cenah. Laven.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Cetrtek, dne 15. oktobra: Damski lovec, Car se fotografira. Premijera. Red C.

Petek, 16. oktobra: Zaprtó.

Sobota, 17. oktobra: Lucerna. Red D.

Nedelja, 18. oktobra: Viktorija in njen huzar. Izven.

*

Grumova izvirna igra »Dogodek v mestu Gogi« se v premijerski zasedbi ponovi danes 15. t. m. za red B.

Dve operni premijeri. Drevi postavi naša opera na oder dvojice novih modernih del, in sicer »Damskega lovca« in enodejanko »Car se fotografira«. Vsebinska obeh oper je priobčena

v Gledališkem listu, ki je že izšel in se dobiva pri dnevni blagajni. »Damski lovec« je pravzaprav šahovska igra in dejanje se vrši v glavnem po šahovskih pravilih. Po 24 potezah je Beli kralj mat. Boj se je začel že z vpadi Črnih kmetov, tako da je v začetku bitke že nekaj žrtev na obeh straneh. Štirje beli kmetje s petjem spremljajo bitko in navdušujejo svoje, le v akcijo ne morejo poseči, ker so že mrtvi. Podobno je pri Črnih. Med bitko poje Bela kraljica, ki prosi za mir, a doseže le premirje, kateremu sledi boj, dokler ni Beli kralj mat. Vsi sodelujoči nastopijo v kostumih, stiliziranih šahovskih figurah, ki jih je izdelala po načrtih scenografa Uljaniševca gledališka krojačnica. »Car se fotografira« pa nam predločuje zaroto, ki je hotela carja pri fotografiranju usmrtiti. Predstava se vrši za red C.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Začetek ob 20. uri.

Cetrtek, 15. oktobra: Slaba vest. Abonma B.

Petek, 16. oktobra: Zaprtó.

Sobota, 17. oktobra: Zaprtó.

Nedelja, 18. oktobra: »Zemlja smehljajaj«.

Iz mariborskega gledališča. Danes, v cetrtek, 15. t. m. se bo ponovila »Slaba vest«, Anzen-gruberjeva kmečka komedija s petjem, ki je radi svoje zabavne vsebine ter domačega miljeja (prestavljena je v prejško kmečko hišo, ter se poje tudi domače narodne pesmi) občinstvu zelo uga. Ab. B. — Leharjeva krasna romantična opereta »Zemlja smehljajaj«, ki je pri svoji premijeri občinstvo zelo navdušila in dosegla uspeh, kot le redko katera opereta, se bo ponovila v nedeljo, 18. t. m. ob 20. uri. Priporočamo predprodajo.

Zelo zanimiva bo tudi naslednja dramska premijera, Sheriffova vojna »Konec potik«, ki se bo uprizorila v kratkem. Dejanje te pretresljive drame se godi v strelskem jarku sredi bojne vihrne.

Jz Dravske banovine

d Turistovski klub »Skala« v Ljubljani obvešča svoje člane, da se je preselil z Gosposvet-ske ceste v nove lokale v palačo »Grafike« na oglu Miklošičeve in Masarykove ceste (nasproti glavnega kolodvora) II. nadst. levo. Tam je članom na razpolago tudi klubska knjižnica. Odbor.

d TKD Atena si šteje v dolžnost, se zahvaliti vsem tistim, ki so v nabiralnih dneh »Za zdravje otroka« prispevali z darovi, ali na kakršenkoli drug način podprli to idealno akcijo in s tem pripomogli do lepega materialnega in moralnega uspeha, ki ga je društvo z isto dosežlo. Naš občinstvo je spet enkrat dokazalo, da ima klub težkim časom, še razumevanje za visoke cilje, ki so nam vsem skupni in nam morajo biti vsem enako sveti! 2266

d Ustanovni občini zbor podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani v Splitu, ki je bil preložen, s vrši v soboto 17. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu »Kovačevič«.

2261

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich. 398-2

d Tatinska zakonca. Poročili smo že o tatvinih 36-letnega Alojzija Škodlarja iz Smlednika pri Kranju in njegove 28-letne žene Marije Škodlarjeve. Kakor poročila sedaj orožniška postaja Podbrezje, sta tatinska zakonca vložila v noči na 4. t. m. pri posestnici Mariji Dolžanovi v Novakih in ukradla iz neke škrinje 8 dekliških oblek za starost 8 do 9 let, različnih barv, v skupni vrednosti okoli 800 Din. — Iste noči je bilo vloženo tudi pri posestnici Frančiški Zaplotnikovi v Letenah pri Preddvoru in ukradeno 2 hleba kruha, 1 kg svinjskega mesa in še več drugih jestvin v skupni vrednosti 150 Din. Škodlar in njegova žena se klatita že delj časa po kranjski okolici in se živita s tatvinami.

Julio Meinl d. d. Ljubljana
prireja v svoji podružnici Šelenburgova ul. 3,
v petek dne 16. in soboto dne 17. t. m.

poskusno kuhanje svoje znane mešanice kave »TRI ZVEZDE«.

K tej prireditvi so vabljeni vsi cenjeni odjemalci, njihovi znanci in prijatelji kakor tudi vsi ljubitelji izborne kave.

Vsak dobrodošel!

Ljubljana

Četrtek, 15. oktobra 1931: Terezija. Pravoslavljeni, 2. oktobra: Kiprijan. Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjinem trgu in Kuralt na Gosposvetki cesti.

* Sokol I-Tabor vabi svoje članstvo, da se udeleži odkritja nagrobnega spomenika pokojnemu članu br. dr. Gregorju Žerjavu v nedeljo 18. t. m. ob pol 12. uri na pokopališču pri Sv. Križu. Pokazimo tudi ob tej priliki, da se zavedamo neprecenljivih zaslug, ki si jih je za Tabor pridobil naš nepoznani pokojnik, katerega svetemu spominu se bomo polnočevno poklonili ob tej veličastni svečanosti. — Uprava.

* Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani prične v svojem zobnem ambulatoriju z zlatimi zobozdravniškimi deli (zlate kroge, zlate plombe in drugo). S to izpopolnitvijo namerava urad ustrežiti dolgoletnim željam in ugoditi večkratnim prošnjam svojih članov. Izpopolnitev uradovega zobnega ambulatorija je torej izvedena na pobudo zavarovanih članov in v njihov prid. Ordinacijske ure za dela v zlatu bodo dnevno od 18. do 20. v uradovem zobnem ambulatoriju na Miklošičevi cesti (prilijže levo). Istotam določa člani okrožnega urada in njihovi svojci vse podrobne informacije. Cena za zlato krono bo Din 220—. V tem razmerju se bodo gibale tudi cene drugih del v zlatu.

* Ustanovni občini zbor Foto-kluba-Ljubljana se bo vršil 20. t. m. ob 20. v zadnji sobi Narodne kavarne s sledečim dnevnim redom: 1. pozdravni nagovor, 2. volitev odbora, 3. določitev članskih prispevkov, 4. slučajnosti. Vse fotomaterije vabi k obilni udeležbi Pripravljalni odbor.

* Spored simfoničnega koncerta orkestra kraljeve garde, ki bo v Ljubljani v petek 16. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani. 1. Wagner: Predigra k operi Mojstri pevci Norimberški. 2. Svendsen: Simfonijski v d-duru. (Odmor). 3. Gotovac: Dubravka, orkestralna suita. 4. Saint-Saens: Danse macabre. 5. Čajkovski: Casse-Noisette, suita za veliki orkester. 6. Binički: Predigra: »Ekinokcij«. Orkester, ki šteje nad 70 godbenikov, dirigira prvi gardni kapelnik polkovnik Pokorny. Gardni orkester je naša publik v najboljšem spominu izza dveh koncertov, ki jih je imel po pretratu v Ljubljani. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni po običajnih koncertnih cenah.

* Ljubljanska oblastna strelska družina vabi članstvo strelskih družin, ki spadajo pod nje-no oblast, na celodnevno tekmovanje streljanje, ki ga priredi pod pokroviteljstvom komandan-ta dravske divizije dne 18. t. m. na vojaškem strelišču v Ljubljani. Vabljeni tudi člani društva »Ostrostrelec« in Slov. lovskega društva, za katere so pripravljene posebne tarče. Slovesna otvoritev streljanja bo ob 9. uri. Med streljanjem igra vojaška godba. Dragocena darila, ki so jih darovale ljubljanske tvrdke, se

razdelijo isti zvečer ob 20. uri v restavraciji »Štrukelj«, Kolodvorska ulica. Ljubljanska Oblastna strelska družina ima na razpolago za tekmovanje dovoljno število novih, preizkuš-nih pušk in municije kal. 7-92. Obenem obveščamo gore imenovano članstvo, da bodo v soboto 17. t. m. ob 15. uri strelske vaje na vojaškem strelišču, kjer bo vsak lahko preizkusil puške in se pripravil na nedeljsko tekmova-nje. — Odbor.

* Narodno propagandno društvo v Ljubljani ima otvoritev plesne šole v soboto 17. t. m. ob 20. v veliki dvorani hotela Union pod pokro-viteljstvom častnega damskega komiteja in pod vodstvom plesnega učitelja g. Trošta. Sodelu-je priznani »Jazz Negode«. Poleg modernih plesov se bodo poučevali tudi že skoro pozabljeni slovanski plesi. Vabila so razposlana. In-formacije in reklamacije vabil med 13. in 15. v damski dvorani kavarne »Emona«. 2260

* Klavirski trio. V ponedeljek 19. oktobra t. l. bo v kino-dvorani Ljubljanski dvor v Kolo-dvorski ulici komorni koncert klavirskega tria, ki ga priredi Nar. železničarsko glasbeno društvo »Sloga«. Gospodje Jeraj Karol, Müller Av-gust in Svetel Herbert; izvajajo Čajkovskega a-mol in Beethovnov es-dur klavirski trio. Na-še glasbeno občinstvo bo gotovo umelo ceniti obe genialni skladbi dveh skladateljev — veli-kanov in pomen komornega večera, zlasti ker se klavirski trio pri nas zelo malo goji. Kon-cert treh instrumentov, vsak zase samostojen, a vsi trije vendar celota, tedaj pravi komorni večer, bo sedaj prvič v intimni dvorani — v kino-dvorani Ljubljanski dvor povedel posluš-alca od dnevnega prozaičnega dela v svet le-pot duševnega sveta in ne materialnih vred-not.

* MOTOH kava dnevno sveža! Kličite tele-fon 25771 1470

* Ljubljanskim moškim zborom! V soboto zvečer ob 20. skupna vaja v pevski dvorani Glasbene Matic. Arhivarji naj prineso seboj note: Anton Foerster »Umrli je mož«, Zorko Prelovca »Zadnje slovo«. Pridite vsi pevci in točno! Uprava Hubadove župe JPS. (Odkritje spomenika pok. dr. Gregorja Žerjava).

* Plesni tečaji Telesno-Kulturnega društva Atena. Danes, četrtek, dne 15. t. m. se vrši prva plesna vaja za naraščaj (same deklice) v Beli dvorani Uniona, od 1/2 19. do 20. ure. Isto-tam se lahko prijavijo še novi interesenti. 2265

* Služkinjam! S tem vas obveščamo, da se bo 18. t. m. (v nedeljo) točno ob pol 6. uri zve-čer v Alojzijevešču vršilo predavanje o zadevi, ki mora zanimati sleherni služkinjo. Predaval bo g. dr. Angelik Tomjaneč o potrebi stro-kovne organizacije in o zavarovanju za starost in onemoglost v 3. redu. Vabljeni so vse služ-kinje brez razlike, če tudi niso včlanjene in

privedejo naj s seboj tudi svoje stanovske to-varišice in prijateljice!

* Iz struge Ljubljane. Regulacijska dela se bližajo koncu. Na Bregu in na Gallusovem na-brežju je na delu dobra desetica delavcev, ki se še ukvarjajo z dviganjem blata iz Ljub-ljanice. Delo opravljajo le stroji, delavci pa pomagajo. Dviganje blata iz struge se vrši na ta način, da ga vlačijo na breg po posebnih le-senih odrih in s posebnimi železnimi zajemal-kami, podobnim samokolnicam. Te zajemalke so pritrjene na žico, ki je navita na bregu na vreteno, katero goni motor. Na ta način so izveleli iz Ljubljane že silne množine blata na bregove, ki jih sproti uravnavaajo. — Pri mostu pod Trančo je delo nekoliko zastalo, ker je v temelj, ki so ga tamkaj kopali sredi Ljub-ljanice, udrla voda. Zdaj bodo morali izžepati iz jame najprej vso vodo ter nato nadaljevati z deli. Betonsko oporno zidovje na bregovih pa je dovršeno do vrha. Čim bo do te višine do-zidan še srednji nosilec, bodo lahko položili mostno ploščo. — V zadnjih dneh so pričeli dvigati blato iz struge tudi pri Šentpeterskem mostu. Tam dvigajo blato z električnim žerjav-om, ki dviga iz struge velike pločevinaste po-sode.

* Moderno, solidno in poceni Vam izgotovi vsakovrstna ženska moderna oblačila damski modni salon »Elysée«, Ljubljana, Sv. Petra ce-sta 2/II.

* Stavbno gibanje. Zelo živahno je zdaj na stavbiščih za Stadionom. Pred dnevi so pričeli kopati temelji dvem novim trinadstropnim sta-novanjskim hišam, zdaj pa rije iz zemlje že betonsko zidovje. Koj zadaj za temi visokimi stavbami stoji strnjena stavba Vzemne zava-rovalnice, ki združuje v lahnem polkrogu 16 enonadstropnih hišic. Vsaka hišica bo enosta-novanjska, zelo prostorna, za hišicami pa bo za vsako stranko zelo prostoren vrt. Vso stav-bo zida arhitekt Tomažič, ki je vdihnil vanjo povsem nov duh. Zdaj delajo pri stavbi vrtno ograjo, ki bo prav lična, prijazna in na svoj-ski, nov način zgrajena. Hkrati napeljujejo zadnje dni k stavbi tudi vodovod, urejujejo stopnišča, kanalizacijo itd. Ob vsej stavbi bo speljana iz Herbersteineve ulice proti Vodo-vodni cesti nova, skoro 8 metrov široka cesta. Tam zadaj bo do železnice ves svet že v par letih zazidan. Stavbne parcele so v tamkajšnji okolici od 60 Din dalje. — Ob Vodovodni cesti gradi tovarna šamcnihi izdelkov nov tovarniški trakt, ki je do strehe dozidan, zdaj pa zi-dajo razno notranjo zidovje. Ob hodniku pri Vodovodni cesti so uredili tudi okusno fasado. — Na oglu Dunajske in Vodovodne ceste so postavili novo manjšo barako za trafiko, ki pa so jo pustili v sredi dela nedozidano.

* Iz bolnišnice. 67-letni zasebnik Fran Šir-šenfelder iz Srednjih Bitenj pri Kranju je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo.

* Dve tatvini. Hlapcu Josipu Skubetu je bil ukraden iz odprtega kovčka, ki ga je imel

shranjenega v podstrešju tvrdke »Sava« v Ko-lodvorski ulici, kjer je uslužben, en par viso-kih, črnih čevljev, vrednih 120 Din. Tatvino je moral izvršiti možki, ki so mu bile razmere dobro znane. — Delavcu Petru Zalarju je bilo ukradenih pred trgovino Robih na Cankarje-vem nabrežju 100 Din.

* Kolo ukraden. Na Vodovodni cesti pred Zagarjevo gostilno je bilo ukradeno polirju Mihi Kunstlu kolo, vredno 2200 Din. Tatvine so osumljeni trije Bosanci.

* Tatvine v kurilnici na glavnem kolodvo-ru. Dne 4. t. m. je bilo ukraden iz kurilnice na glavnem kolodvoru delavcu Francu Kališni-ku kolo neznane znamke in številke. Dne 12. t. m. pa je bilo med 22. in 23. uro ukraden iz iste kurilnice predelavcu Alojziju Babniku kolo, vredno 500 Din. Kolo je znamke »Go-rec«, ima številko 281, je črno opleskano in je brez zavore. Tatvino sta izvršila dva neznana možka, srednje postave, oblečena kot zidarja.

* Vlom v Bonačev tovarno. Neznani tat je vlomil v shrambo Bonačeve tovarne v Čopovi ulici in ukradel dva ponošena suknjiča, en te-lovnik sive barve in šest ženskih ponošenih jopic v raznih barvah.

Gelje

* Celjskemu prebivalstvu. Huda suša je uni-čila v mnogih delih države, tudi v naši bano-veliko pomanjkanje živil in klaje. Naša člo-veška dolžnost in narodna skrb nam velevala, da pomagamo po svojih močeh tem nesreč-nikom. Poleg Sokolskega društva, ki je v to svrhu že uvedlo nabiralno akcijo, bosta tudi mestna občina ter krajevni odbor Rdečega kri-ža skušala vsaj nekoliko ublažiti bedo v težko prizadetih pokrajinah. Obračamo pa se tudi na vsakega posameznika s prošnjo, da bo svoj-jih močeh prisločki nesrečnikom na pomoč. De-narni prespevki se naj izročijo ali mestni ob-čini ali pa krajevni odboru Rdečega križa v Celju. Mestni načelnik dr. Gorkan Alojzij. Za Rdeči križ dr. Hrašovec Juro.

* Orkester kraljeve garde, ki nastopi v ne-deljo 18. t. m. ob 19.30 v veliki dvorani Celj-skega doma, šteje 80 izvrstnih godbenikov in je najštevilnejši simfonični orkester Jugoslavije. Spored tvorijo remek-dela slovanske in fran-coske glasbene literature ter Wagnerjevi »Moj-stri pevci norimberški. Prireditelj koncertov je v mnogem odvisno od čim številnejšega poseta. Tako tudi ta prvi koncert v letošnji koncertni seziji. Če prireditelji ne bodo našli dovoljnega odziva, se v bodoče ne bomo mogli spuščati v riziko. Za koncert je veliko zanimanja. Vstop-nice kupite pravočasno v predprodaji.

* Gostovanje ljubljanske drame. V torek 20. t. m. bodo člani ljubljanske drame v celjskem Mestnem gledališču gostovali s Cankarjevo dra-ma »Kralj na Betajnovi«. Zasedba je prvo-vrstna, novo režijo pa je oskrbel g. Cirilli De-bevec. Predstava pa se bo vršila samo, če bo v predprodaji prodanih dovoljno število vstopnic. Zato se občinstvo naproša, da si čim prej na-bavi vstopnice v knjigarni Gorčar in Le-skovšek.

* Tradicionalni Uršni sejem se bo vršil v v sredo 21. t. m.

* Prvenstvena nogometna tekma. V nedeljo 18. t. m. bo na Glaziji prvenstvena nogometna tekma med SK Olimpom iz Gaberja in SK Celjem.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 21. do 30. septembra je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v mestu 1, v okolici 1, škrlatica v mestu edini slučaj ozdra-vel, v okolici 1; ošpice v okolici 1; davica v mestu edini slučaj ozdravel, v okolici 4.

* Hud gost. V torek zvečer je neki S. S. v kolodvorski restavraciji naročil malinovec. Ko bi ga moral plačati, se je začel razburjati, da je pijaca predraga. Razsajal je tako, da so morali poklicati stražnika. Ker se je tudi nad stražnikom kregal, so ga spravili v zapor.

* Nezgoda. Radič Marija, posestnikova žena iz Sv. Jurja ob juž. žel., je 3. t. m. padla doma tako nesrečno, da si je zlomila levo roko. Zdravi se v celjski bolnici.

Kranj

Nesreča s samokresom. Pod tem naslovom smo poročali v torek 13. t. m., da je ponesre-čenec Pavliču nudi prvo pomoč zdravnik dr. Josip Bežek. V resnici je bil to zdravnik dr. Josip Bežek, imena pa nagajivi korektorski škrt zaradi aličnosti ni razločeval.

Litija

Premestitev. Premeščen je iz Litije g. Matija Ferlič, žand, vodnik litijske orož. postaje, ki jo je vodil polna 3 leta. Na novem mestu v Breži-cah mu želimo obilo uspehov!

Odločilne činitelje prosimo, naj naša elektrar-na obratuje tudi jutraj, ker vsi, ki se vozijo jutraj v Ljubljano, bridko občutijo to po-manjkljivost. Lani je v tem času že vedno go-rela luč od pol 6. ure dalje.

Žiri

Novi zvonovi in cerkveni koncert. Dne 25. t. m. bodo pri nas blagoslovili štiri nove zvo-nove. Ob tej priliki se bo vršil istega dne popoldne v župni cerkvi cerkveni koncert.

Škocijan

Seja občinskega odbora. Na zadnji občinski seji, katero je otvoril župan g. Anton Marini-čič, se je ob navzočnosti 19 odbornikov sklenilo sledeče: Pri volitvi v reklamacijsko komisijo se izvolila odbornika gg. Globevnik Ivan in Lov-ša Ivan. Za razdeljevalce semenskega žita se določijo odborniki gg. Mrgele Janez, Jamšek Miha, Mavrič Franc, Rak Janez in Skušek Ma-tija. Odbornik g. Globevnik Ivan predlaga, da mora farmarski odbor v Škocijanu plačati 1000 Din in dati na razpolago prosto pisarno za dva občinska sejma v Škocijanu. Predlog se sprej-me z 19 glasovi.

Otvoritev gasilnega doma na Bučki. V nede-ljo je Prostovoljno gasilno društvo otvorilo svoj dom. Po tej slavnosti se je pri lepem vre-menu razvila veselica z vinsko trgovijo in ple-som v gasilnem domu. Poset obiskovalcev je bil zadovoljiv. Čisti dobiček se bo porabil za nabavo prepotrebnih gasilnih potrebščin.

Jz drugih banovin

Beograd — najbolj siromašno mesto v Evropi

Neupravičena in nevzdržljiva draginja

Tudi v Beogradu razpravljajo mnogo o tem, kako je mogoče, da je draginja vedno večja, čeprav cene padajo. Velika razlika v cenah blaga na debelo in blaga na drobno je pojav v večini držav v zadnjih letih. Na Poljskem je uspešno, da so znižali cene industrijskih in dru-gih izdelkov v sorazmerju z nizkimi cenami agrarnih pridelkov. V Belgiji in v Italiji so znižali razliko med cenami na drobno in na debelo s tem, da so dali v promet precej kovi-nastega, zlasti srebrnega denarja. Razlika v prodajni ceni na debelo od prodajne cene na drobno pride namreč od 10 do 20% in je preveč posredovalcev (prekupčevalcev) med producenti in konsumentmi. Borba proti odvisnim prekupčevalcem je pa zelo težka.

Padanje cen otežkoča tudi slaba organizacija v prometu dobrin. Ta se običajno zlasti v času, ko pade kupna moč najširših konsumentnih množic. V Beogradu je vladala vedno draginja, toda bila je vzdržljiva. Sedaj pa, ko je kupna moč večine prebivalstva čedalje manjša, postaja draginja nevzdržljiva in čedalje bolj neopravič-ljiva. Znani ekonom dr. Velimir Bajkić je s statistiko dokazal, da je Beograd najbolj si-romašno mesto v Evropi. Od mnogoličnega beo-grajskega prebivalstva odpade na podjetnike (posetnike, trgovce, obrtnike, industrijale, ban-kirje itd.) samo 10-9%, vsi ostali živijo od svo-jih plač, pokojnin, rent itd. Na podlagi drugih statistik zaključuje dr. Bajkić, da ima 80% beo-grajskega prebivalstva manjše dohodke, kot je standardski minimum, katerega računa za uradniški rodnine 3000 Din, za delavske pa 1900 Din na mesec.

Zato je nemogoče, da bi beogradskega uradnik ali delavec plačal neupravičeno visoke cene za življenjske potrebščine, za kurjavo, stanovanje, obleko itd. Po podatkih delavske zbornice je potrebno za hrano, obleko, stanovanje, kurjavo in razsvetljavo v delavski rodni in s 4 člani najmanj 1900 Din. Uradniki izdajo za stanova-nje in obleko več ko delavci. Normalno je, da se porabi za stanovanje petino dohodkov, za hrano, kurjavo in razsvetljavo dve petini do-hodkov, za obleko in drugo pa ostanek. Beo-grajsko prebivalstvo, t. j. 80% vseh beograj-skih prebivalcev pa mora zaradi izredno visokih najemnin znižati izdatke za prehrano na izredno beden minimum. Delavsko stanovanje z 1 sobo, kuhinjo in drvarnico stane do 1000 Din, stanovanje z 2 sobama in kuhinjo ne dobite ce-nejšje od 800 do 1500 Din, in če upoštevamo, da prehrana v prestolnici ni najcenejša, je jasno, da se večina beogradskega prebivalstva z ostan-kom svojih dohodkov komaj preživlja. Beograd je mesto uradnikov, majhnih obrtnikov in de-

lavcev. Zaradi tega je v Beogradu danes dra-ginja nevzdržljiva, kajti vsi ti sloji imajo čeda-lje manjše dohodke. Draginja pa je tudi ne-upravičljiva, ker so cene visoke kljub temu, da so se surovine in deželni pridelki pocenili. Najboljši dokaz je neizpremenjen položaj na trgu po ukinitvi občinske trošarine na življenj-ske potrebščine in povišanje najemnin kljub iz-redni gradbeni živahnosti v mestu in okolici.

Tako razpravlja beogradska »Politika« o dra-ginji v Beogradu in o nje neupravičenosti v času, ko cene padajo. S statistiko bi mogli do-kazati, da je tudi Ljubljana mesto uradnikov, malih obrtnikov in delavcev in da je tudi v Ljubljani draginja v tem času, ko je cena mno-gih pridelkov zelo padla, neupravičena in ne-vzdržljiva. Pa borbo proti prekupčevalcem, ki nič ne delajo, temveč žive kot paraziti na račun konzumenta, je težka!

b Naš tobak za tujino. Te dni sta se mudila v naši državi predsednik češkoslovaške režije to-baka Vlasak in generalni direktor češkoslova-ske tobačne režije dr. Pispisil. Iz Beograda sta odšla v Niš in si ogledala niško tobačno tovar-no, o kateri sta se izrazila, češ da je med naj-boljšimi v Evropi. Iz Niša sta odpotovala v Skopje in nato v Veles in v Prilep, kjer sta si ogledala skladišča za tobak. Izjavila sta, da ka-kovost našega tobaka popolnoma ustreza zahte-vam češkoslovaške fabrikacije cigar in cigaret. Naše tobačne tovarne si je ogledal tudi direk-tor francoske režije tobaka Blondeaux. Tudi strokovnjaki poljske režije tobaka proučujejo kakovost našega tobačnega pridelka. Tako se zanimajo za naš tobak zlati Češkoslovaška, Francoska in Poljska. Vse tri države so tudi že naročile večje količine tobaka.

b Beograd dobi zopet opereto. V soboto dne 17. t. m. bodo otvorili v Beogradu v dvorani Kleridža opereto, katero bo upravljal znani ope-retni komik Stevan Dobričič.

b Izsiljevanje bogatega Amerikana. Seljak Stojan Bunjevac iz Ravsova v srezu Kostanjica se je pred leti vrnil iz Amerike s precejšnjim premoženjem. Pred tedni je pa dobil pismo, v katerem ga neki neznanece poziva, naj pusti na določenem kraju 6000 Din, sicer bo ob življenje ali mu bo pogorela hiša. Bunjevac ni vzel pisma resno, zato je na nekaj dni nato dobil drugi poziv kot zadnji opomin izsiljevalca, ki je Sto-jana opomnil, da njegova puška nikdar ne zgre-ši in da seljak ve, kaj ima storiti, če je pame-ten. Seljak je pismo seveda izročil orožnikom, ki so na podlagi pisave kot izsiljevalca areti-rali nekega Dragana Čuka in ga izročili so-dišču.

b Nenavadna družinska tragedija. V Mahovu pri Sisku je neki Imbra Oswald v prepiru udaril svojega sina Joso s sekiro po glavi. Sin je ves okrvavljen imel še toliko moči, da je očeta udaril nazaj po glavi in ga pri priči usmrtil.

Maribor

m Proslava češkoslovaškega državnega praznika. Mariborska JC Liga bo priredila letošnjo proslavo češkoslovaškega državnega praznika v nedeljo, dne 25. oktobra s slavnostno dopoldnansko matinejo v dvorani »Uniona« ob sodelovanju vojaške godbe. Slavnostni govor bo imel g. Božidar Borko iz Ljubljane.

m Iz seje mestnega sveta dne 13. oktobra 1931. Gradbeno dovoljenje se je podelilo: Evangeljskemu ženskemu društvu za preureditev dvorišnega trakta hiše, Meljska c. 16. Uporabna dovoljenja so se pa podelila: Francu Francu Marinu za zgradbo pritrilne stanovanjske hiše v Ljubljanski ulici 46; Jerneju Čebulu za zgradbo visokoprtilne stanovanjske hiše v Aljaževi 15; ing. Viktorju Vičiču za zgradbo enonadstropne stanovanjske hiše v Princip 9 in Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev za zgradbo trinadstropnega uradnega in stanovanjskega poslopja v Marijini ulici št. 13.

m Dr. Anton Slodnjak, govornik na nedeljski proslavi Frana Levstika, je znanstvenik, kateri je izmed naših mlajših proučevalcev književnosti naši kulturi že največ dal. Kot visokošolec je že odkril prvega notranjeavstrijskega humanista Slovenca Hvala, nato izčrpno proučil Davorina Trstenjaka, danes pa se v podrobnostih bavi s Franom Levstikom. Njegova slika Levstika ni posneta po preglednih dosedanjih študijah, ampak bo radi podrobnega študija virov vsebovala novosti za vsakogar, ki bo posetil predavanje v kino Apollo v nedeljo ob 10. uri.

m Nov notar v Mariboru. Za notarja v Mariboru je bil te dni imenovan g. Jakob Kogelj, dosedanji notar v Šmarju pri Jelšah.

m Ponovno opozarjamo na izlet v Trbovlje v svrhu ogleda premostovnika. Vrši se pri zadostnem številu udeležencev v nedeljo 25. oktobra. Odhod z vlakom ob 9-10, vrnitev ob 22-22. Popust 20%. Prijavijo naj se vsi — tudi oni, ki imajo polovično vožnjo, in sicer pisмено na naslov: Ljudska univerza v Mariboru, Krekova ulica 18, I. nadstropje, najpozneje do 16. t. m. Vsi, ki reflektirajo na 20% popust, naj priložijo 40 Din.

m Razstava mesta Maribora. Opozarjamo vso mariborsko javnost na razstavo v bivši kavarni »Park«! Ogledati si jo mora vsak Mariborčan.

m Kje bi se preskrbel s špiritom in kisom za vlaganje? Samo pri trdki Jakob Perhavec, Gosposka ulica 9. 1492

m Ljudska univerza v Mariboru (Apolo kino). S cirkusom in zverinjakom Hagenbecka po Norveškem se glasi izredno zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami, ki ga ima v petek dne 16. oktobra ob 20-15 dunajska pisateljica Erna Freyler. Gospodična je napravila to fantastično potovanje tekom mnogih mesecev v družbi 500 živali, 300 artistov in krotiteljev. Saj ima Hagenbeck morda največje tako podjetje na svetu. Spoznati je hotela to edinstveno, morda poslednjo romantiko, ki se skriva za razpeto plahot in v rdečih vozičkih in ujela je vse skrivnosti tega življenja — napore, bridkosti, veselje, — leča njene kamere! Najpomembnejše pa bo njeno poglavje o krotitvi divjih živali.

m Tujski promet v Mariboru. V prvi polovici oktobra je bilo v Mariboru zglasenih 985 tujcev, od teh 269 tujih državljanov. Od tujcev jih je bilo 116 z Dunaja, 27 iz Gradca in 126 iz drugih krajev.

m Z živinskega sejma. Na sejmu za živino v turek je bilo 707 živali, in sicer 19 konj, 13 bikov, 181 volov, 476 krav in 18 telet. Kupčija je bila zelo živahna; prodanih je bilo 341 živali, od teh 29 za izvoz v Italijo. Cene so bile: debeli voli 4-75—6 Din kg žive teže, pol-debeli 3-75 Din, plemenski 2-25—2-75 Din, klavnički 4-50—5 Din, klavne krave debele 3-30 Din, plemenske 2-50—2-75 Din za klobasarije 1-50—2 Din, molzne 3 do 3-50 Din, breje 3-30 Din, mlada živina 3-50—5-50 Din. Meso se je prodajalo: volovsko 10 do 16 Din, kravje, bikovo in junjevo 6-8 Din, telečje po 10—22 Din in svinjsko po 12—25 Din kg.

m Trg za seno in slamo. Na večeršnjem trgu za seno in slamo so bili: dva voza sena, en voz deteline in en voz slame. Seno se je prodajalo po 85 do 90, detelja po 105, slama pa po 60 Din za 100 kg.

m Smrt vpokojene učiteljice. Včeraj je tu umrla 69 let stara vpokojena šolska upraviteljica Ivana Volfova, ki je stanovala v Tomičevi ulici 15. Pogreb bo jutri.

m Smrt zaradi lahkomiselnosti. Sredi prejšnjega meseca je v Črešnjem pri Pragerskem ugriznil stekel pes tamkajšnjega železničarja Franca Goričarja, ki se pa za rano ni zmenil. Pred nekaj dnevi so se pa pojavili na nesrečnem jasnih znakih stekline in bil je naposled primoran iskati zdravniške pomoči. Bilo je pa že prepozno. Goričarja so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico, kjer je v turek v velikih mukah umrl.

m Sportne tekme. Prihodnjo nedeljo bodo v Mariboru sledeče tekme: Dopoldne prvenstvena tekma drugega razreda med SK Svoboda in SK Železničarjem, rezervno, dopoldne pa bo nadaljevanje prvenstvenega tekmovalja LNP med SK Železničarjem in SK Atletikom iz Celja. I. SSK Maribor bo najbrže gostoval v Gradcu, kjer bo odigral prijateljsko tekmo s SK Sturm.

m Kinematografi. Grajski kino predvaja do vključno petka film »Nobene ljubezni več«, od sobote dalje pa vefilim »M«; kino Union pa predvaja od danes dalje »Ingagie, vefilim o ljubezni gorila in žene v notranjosti pragozda. m Avto zgorel. V turek okrog 21. ure se je v bližini ribnika na Betnavi vnel neki luksuzni avto in zgorel, tako da je ostal neraben. Potniki so se vsi rešili.

m Dve nezgodi. V turek popoldne je trilet-nega viničarskega sina iz St. Petra na paši ranila krava v lice in mu povzročila znatne poškodbe. — 30-letnega dninarja Andreja Ramška iz Selnice ob Dravi pa je pčič modras v levo nogo pod kolenom. Oba sta v bolnišnici.

m Samomor posestnika. V Lormanju v Slovenskih gorah se je te dni v pijanosti obesil na skednju žne sivolasi posestnik F. Grabušnik. Pred svojim dejanjem je grozil domačim, da jih

bo pobil, nato pa je izginil. Našli so ga šele čez tri dni.

m Tatvini kolesa. V turek ob 16. uri je neznanec ukradel trgovcu Francu Vrečku iz pred Perhaverje trgovine na Trgu svobode 1500 Din vredno kolo znamke »Waffenrad«. Na sejmišču v Melju pa je istotako popoldne izginilo 1200 Din vredno kolo posestniku Francu m Sleparski eigani. Te dni so se v Rušah pojavili cigani in obiskali več hiš, kjer so pripovedovali, da imajo novorojenčka in bi ga radi krstili. Naprosili so kar celo vrsto bofer in tudi od župnika so hoteli izvabiti nekaj drobiža. Razen tega so osleparili več strank s slabi

bimi kotli, katere so drago prodajali, naposled pa izginili. Včeraj pa so bili tu zasačeni in aretirani. Aretirani so bratje Štefan, Zlatko in Pišto Goman iz Sudbrega na Hrvaškem.

m Žepna tatvina. V turek ob 17-30 je neznan žepni tat ukradel na kolodvorski pošti trgovskemu pomočniku Slavku Ribariču 50 Din. Zaradi gneče tatu ni bilo mogoče izslediti in je srečno odnesel pete.

m Aretacije. V turek so bili v Mariboru aretirani: Avgust K. radi razgrajanja, kalitve nočnega miru in žaljenja varnostnega organa, Alojzij M. zaradi prevare in Franc I. radi razgrajanja.

Mati je našla sina obešenega

Samomor 16-letnega fanta v Klinji vasi pri Kočevju — četrti samomor to poletje v kočevski okolici

Pretekli ponedeljek zvečer se je obesil v Klinji vasi pri Kočevju 16letni posestniški sin France De a k. Fant je bil dve leti dijak tukajšnje gimnazije, v tretji je pa padel in je nato ostal doma na očetovi kmetiji.

Popoldne je nesrečni mladenič grabil v gozdu s stariši steljo. Okrog pete ure ga pošlje oče domov, krmit živino. Fant se je veselo razpolodel napotil proti domu. Ko pa je zvečer stopila mati v hlev, je z grozo opazila svojega sina obešenega, in sicer tako nizko, da so se noge še čisto dotikale tal. Mati je takoj pre-

rezala vrv, fant je bil še čisto gorak in je celo še enkrat zadihal, toda vsi naporji, vzbuditi ga k življenju, so ostali brezuspešni.

Sestnajstletni fant se je obesil skoro gotovo v duševni zmedenosti. Bil je sicer popolnoma normalen, le včasih je med govorenjem nenadoma izustil kako besedo ali stavek brez vsakega smisla in logične zveze. Tudi rahle živčne napade je imel parkrat, za kar so pa vedeli samo stariši, dočim drugi niso opazili na njem nič nenavadnega. — To je že četrti samomor to poletje in jesen v bližnji okolici Kočevja.

Nočni napad na učitelja

Na povratku iz vinograda sta ga z noži napadla dva fanta

Maribor, 14. oktobra.

Sinoči se je vračal 28-letni učitelj Janko Kristl iz svojega vinograda pri Sv. Martinu pri Vurberku po temi domov k Sv. Barbari v Slovenskim gorah. Nič hudega sluteč je šel po cesti med vinogradi in gozdiki, ko sta na nekem ovinku nenadoma planila predenj dva nezna kmečka fanta in ga pričela obdelovati s pestmi in naposled tudi z noži. Ranila sta

ga nevarno na hrbtu in obrazu, nato pa zbežala. Na učiteljeve klice so prihiteli ljudje iz bližnje hiše in nudili ranjencu prvo pomoč. Obenem je bila o napadu obveščena tukajšnja reševalna postaja, ki je Kristla danes zjutraj prepeljala v tukajšnjo bolnišnico. Orožništvo je uvedlo strogo preiskavo in je napadalca baje že na sledu.

Litijski vlomilec aretiran

Izdala ga je lahkomišelnost — Na vesti ima najbrž tudi vlom v Vizlerjevo trafiko

Litija, 13. oktobra.

Včerajšnji »Jugoslovan« je poročal o velikem vromu v lokale ge. Elsner, ki pa je na srečo ostal brez večjega uspeha. Naše orožništvo se je ves dan mučilo z zasledovanjem dozdavnih vlomilcev. Da pa so prišli pravemu vlomilecu tako hitro na sled, je pomagal nekoliko slučaj, oziroma neprevidnost vlomilčeva.

Včeraj je ponujal 30letni V., rodом iz Maribora, po poklicu ključavničar, v neki tukajšnji gostilni več delavcem prekajeno meso in slanino. Za vse to je zvedelo tudi orožništvo, ki je V. aretiralo. Z njim vred je bil aretiran tudi Martin L., uslužbenec nekega vrtiljaka, ki se

nahaja zdaj v Litiji. Oba osumljenca, ki sta vse prejšnje noči spala skupaj, je orožništvo zaslislalo ločeno. Dočim trdi eden, da sta spala tudi to noč skupaj, trdi V., da sta se odpeljala ob 9. zvečer v Ljubljano, kar je pa laž.

V., ki vse trdovratno taji, katerega velikost čevljev in gumijasti podpetniki na čevljih se popolnoma ujemajo s sledjo na dvorišču Boriškove gostilne, je tudi osumljen vlom v trafiko ge. Vizlerjeve. Dokazano je, da se je nahajal dan pred vromom v Litiji.

Orožništvu moramo k temu uspehu le čestitati!

Predrznost pustolovščina mladega tapetniškega pomočnika

Najel je tri avtotaksije in obiskal vrsto gostiln

Maribor, 14. oktobra.

Krog 19. ure je sinoči prišel neznan mladenič k šoferju K. W., ki je stal s svojim avtomobilom pred glavnim kolodvorom in ga najel za vožnjo v Ptuj. Ko ga je šofer pripeljal tjakaj, je šel neznanec v tri hiše, se nato vrnil k šoferju in mu velel naj ga popelje nazaj v Maribor. V Mariboru je izstopil pred gostilno »Evropa« na Aleksandrovi cesti in povabil s seboj na večerjo tudi še šoferja. Ko sta poverčevala in si izplahnila grlo tudi s piščajo, je pasažir odšel na stranišče in se — ni več vrnil. Večerjo in zapitek je seveda moral plačati šofer, ki je prišel tudi ob ves zaslužek 270 Din.

Ob 20-30 je prišel isti pustolovec k šoferju L. K. in ga tudi najel za vožnjo v Ptuj. V Ptuj je stopil v neko hišo, iz katere se je pa naglo vrnil. V Mariboru je tega drugega šoferja povabil v restavracijo hotela »Orel«, zopet naročil za oba večerjo, po jedi in piščaji pa na isti način odnesel pete kakor prvič v »Evropo«. Šoferjev račun 280 Din je seveda ostal zopet neporavnani. Ob 23. uri je najel še tretjega šoferja F. S. in mu naročil naj ga nujno pelje v Ptuj. Pri Hočah je pa šofer opazil, da za vožnjo do Ptuja nima dovolj bencina, zato

je naprosil svojega pasažirja, naj mu da v naprej nekaj denarja, da si bo kupil bencina. Potnik je pa po dolgem stikanju po žepih povedal, da denarja nima pri sebi. Šoferju se je zadeva zazdela sumljiva, zato je svojega potnika odpeljal nazaj v Maribor, kjer ga je izločil pred neko hišo v Vetrinjski ulici, da bi šel po denar. Mladenič je nekaj časa trkal na vrata, ko pa se ni nihče oglašil, je zopet sedel v avto in se hotel peljati dalje. Tedaj je pa bilo šoferju dovolj. Zaklenil je neznanca v avto in ga odpeljal na Trg svobode. Tam je hotel počakati dneva. Imel pa je smolo, da je zaspal, kar je pustolovec izkoristil in jo skozi okno popihal.

Danes ob 4. uri zjutraj je pa srečal pustolovca na Aleksandrovi cesti lastnik gostilne »Evropa« g. Kokolj in ga spoznal. Poklical je stražnika, ki ga je hip nato že zagrabil in aretiral. Na policiji so ugotovili, da se piše Alojzij Milovec in je brezposelni tapetniški pomočnik s Pragerskega, star 19 let. Razen že opisanih sleparij ima na vesti tudi tatvino nekega kolesa od 9. oktobra, tatvino 600 Din vredne suknje itd. Izročen je bil sodišču, kjer bo v zaporu imel priliko obujati spomine na svoje tri nagle vožnje v Ptuj.

Ptuj

p Sadna razstava. V prostorih kjer je nameščena sadna razstava, postaja vedno bolj živahna vrvenje. Obiskovalcev je vedno več in to ne samo iz Ptuja in okolice, temveč prihajajo od daleč naokrog ljudje, da si ogledajo to res zanimivo in velikopotezno gospodarsko prireditve. Med drugim je prišel iz Ljubljane tudi g. podban dr. Pirkmajer s soprogo, da si ogleda ta naš vzor pridelek. Dne 13. t. m. je posejlo razstavo nad 600 oseb. Dne 14. in 15. t. m. pridejo na vrsto šole iz Ptuja in iz okolice.

p Požar v Slovenjivasi. Dne 12. t. m. ob 21. uri je dospelo v Ptuj poročilo, da je v Slovenjivasi izbruhnil požar. Tukajšnja požarna brigada, ki je vedno na svojem mestu, je že v nekaj minutah odšla na lice mesta, kjer je bilo stanovanjsko in gospodarsko poslopje gostilničarja Čelauca v plamenu. Požarni brambci pod poveljstvom inž. Celottija se je po trudipolnem delu končno posrečilo požar omejiti v toliko, da se ni razširil na sosednja poslopja. Ognjega si so rešili vso živino razen ene svinje, ter celotno pohištvo. — Škoda je znatna, vendar je deloma krita z zavarovalnino. Razen ptujске požarne brambe se ni prikazala nobena druga bramba, akoravno je ona iz sv. Janža je

pol ure oddaljena. — Poslednja je napravila, kakor običajno z avtom požarne brambe, zabavno ekskurzijo nekam v Haloze in se je vrnila ravno takrat, ko so se ptujski gasilci vračali ob polnoči po dovršenem delu nazaj v Ptuj. O tem slučaju se mnogo govori, kritizira med občinstvom. Oportuno bi bilo, da vodstvo požarne brambe sv. Janža opraviči svoje postopanje, da bode javnost vedela v bodoče, kje in ob katerem času se jo v slučaju nujne potrebe zamore poklicati na pomoč.

Samomor pod Rožnikom

Zaradi nesrečne ljubezni

Ljubljana, 14. sept.

Danes popoldne so našli v gozdiču za Čadom truplo nekega mladeniča, ki je izvršil samomor. Pod nesrečnežem je bil samokres, s katerim si je poglaval kroglo v srce. Po listinah, ki jih je imel pri sebi, se mladi samomorilec piše Josip Keller, češkoslovaški državljan. Preden je izvršil samomor, je napisal na listek, da gre prostovoljno v smrt. Našli so tudi poslovlino pismo, iz katerega je razvidno, da si je mladenič končal življenje zaradi nesrečne ljubezni.

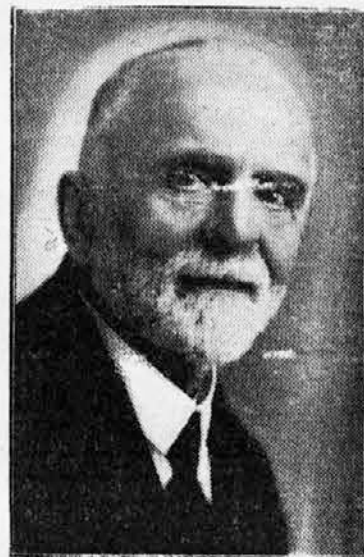

OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!

Vladni svetnik Emilijan
Lilek — 80-letnik

Celje, 15. oktobra.

Danes slavi svojo osemdesetletnico zaslužni zgodovinar in jugoslovanski bорец g. vladni svetnik Emilijan Lilek.

Slavljenec se je rodil 15. oktobra 1851 v Gornjem Veljcu v šentrupertski župniji v Slovenski gorah, kjer je bil njegov oče uradnik na graščini Hrastovec. Ljudsko šolo je dovršil pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah in v Ptuj, gimnazijo pa v Mariboru. L. 1871 se je vpisal na graški univerzi, kjer je študiral zgodovino in zemljepisje. Po dovršenih študijah je služil kot profesor v Dunajskem novem mestu, v Gradcu, v Mahrovi trgovski šoli v Ljubljani, potem zopet v Gradcu, L. 1883 je nastopil službo na gimnaziji v Sarajevu, kjer je tudi poučeval na šerijatski šoli. L. 1902 je postal profesor na gimnaziji v Zadru, odkoder je bil leta 1909 premeščen v Celje kot vodja nižje slovenske gimnazije. Po prevratu je prevzel vodstvo slovenske višje gimnazije, dokler ni stopil leta 1924 v pokoj. Že v Bosni je uveljavil svoje sposobnosti in znanje, da je kmalu postal znan v višjih znanstvenih krogih. L. 1900 je na mednarodnem srednješolskem kongresu v Parizu bil izvoljen v predsedstvo. Leto pozneje so mu poverili sestavo učne knjige srednjega veka za višjo gimnazijo v Bosni in Hercegovini. Učbenik pa ni ugajal vladi radi njegove odlične jugoslovanske orientacije. To bil je tudi povod, da se je Lilek povrnil v svojo ožjo rodino. Vso svojo skrb je odlej posvetil mladi slovenski gimnaziji, ki jo je ob začetku svetovne vojne s svojim sigurnim nastopom obvaroval ukinitve.

Glavno zaslugu pa si je pridobil jubilat s svojimi znanstvenimi deli. Izpod njegovega peresa je izšlo nebroj pedagoških, zgodovinskih, etnografskih, zemljepisnih, političnih in drugih znanstvenih spisov, v slovenskem, srbskohrvatskem in nemškem jeziku. Sodeloval je v raznih naših in inozemskih znanstvenih revijah in strokovnih listih. V zadnjih letih je v samozaložbi izdal celo vrsto zgodovinskih razprav, ki so vzbudile obče zanimanje, nekatere pa tudi ostre polemike pri nas in v inozemstvu. Naj omenjamo tukaj samo njegovo delo »Über die deutsch-österreichische Anschluss- und über die Kriegsschulfrage«, ki jo bodo še uporabljali pri reševanju tega košljivega problema.

G. vladni svetnik obhaja svojo osemdesetletnico čil in zdrav na duhu in telesu ter še vedno neumorno znanstveno deluje. Nebroj njegovih učencev ter vsa jugoslovanska javnost mu čestita ter mu želi še mnogo let plodonosnega življenja!

Hotinja vas

Zvezna strelska družina v Hotinji vasi se tem potom zahvaljuje vsem darovalcem raznih dobrot ob priliki pobiranja za tombolo. Posebno pa se zahvaljuje g. M. Pučniku, industrijalcu v Franju za izreden dan vrečo moke, ter kmetom, ki so radevolje razen nekaterih nasprotnikov društva pripomogli s poljskimi pri-delki. Hvala vsem!

Mednarodna zadružna zveza v Londonu o rešitvi današnje gospodarske krize in o razorožitvi

Upravni odbor, izvrševalni odbor in vsi pomožni odseki Mednarodne zadružne zveze v Londonu, ki združuje večino zadrug po vsem svetu in ji je po teh zadrukah pridruženih 60 milijonov članov, so zborovali od 27. septembra do 2. oktobra t. l. v Parizu. Na tem sestanku je sklenilo osrednje načelstvo Mednarodne zadružne zveze sledečo resolucijo glede rešitve današnje gospodarske krize:

»Osrednje načelstvo M. Z. Z. — zbrano v Parizu ob času gospodarske krize, kakršne še nikdar ni bilo in katero je treba izvajati iz vzrokov, ki so nastali radi odpovedi kapitalističnega konkurenčnega gospodarstva — izjavlja: da je treba iskati rešitev sedanjih svetovnih težav v uporabi in posplošitvi načel, na katerih je zgrajena zadružna organizacija izdelovanja in prodaje, kakor jo zastopa 60 milijonov v M. Z. Z. združenih članov.

Naš zadružni sistem nudi edino uspešno alternativo napram sistemu anarhističnega tekmovanja in zasebnega dobička, ker je zgrajen na služeni skupnosti in na načelih odprave zasebnega dobička, ki napravi neenakosti med silami potrošnikov in izdelovalcev.

Osrednje načelstvo nalaga zato vsem svojim pridruženim članskim organizacijam, da z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, delujejo za tem, da prevlada njih gospodarski sistem in da dokazujejo, da so v stanju varovati najvišje interese ljudstva, in sicer med drugim:

a) z izvrševanjem največje pazljivosti in varčnosti v pridobitnem delu in v nabiranju zalog;

b) z razdeljevanjem blaga med člane po najpravičnejših cenah, kajti celotni prebitek zadruge pride itak v prid članom;

c) s pobijanjem vseh poskusov zasebnega kapitala, da zlorabi današnji položaj v svrhe zasebnega dobička;

× Gospodarski blok Francije, Nemčije in Poljske. »Pesti Naplo« prinaša poročilo svojega pariškega poročevalca, v katerem se zatrjuje, da je Francija izredno zainteresirana na tem, da se Nemčiji pomaga iz gospodarske zagate. Berlinski sestanek francoskih državnikov je imel namen, da ugotovi, da velikemu gospodarskemu bloku med Francijo, Nemčijo in Poljsko za razdelitev sovjetskega posla. Nemčija je preplavljena z sovjetskimi naročili, katerih pa ne more izvršiti radi pomanjkanja kapitala. Francozi bi dali na razpolago potreben denar, če pa bi bili udeleženi na tem dobičku. Iste namene zasleduje tudi Poljska.

× Angleški lunt bo stabiliziran takoj ko se uravnovesi proračun. MacDonald je izjavil na svojem volilnem shodu, na katerem je izjavil, da bo angleška nacionalna veljava stabilizirana v trenutku ko bo zajamčeno ravnanje državnega proračuna. S stabilizacijo bo avtomatično rešeno tudi vprašanje nezaposlenosti, ker se bo po uravnovešenju proračuna takoj pričelo z izvajanjem programa javnih del.

× Gospodarski patriotizem. V nedeljo se bodo vršili po važnejših središčih naše države sestanki domačih trgovcev, obrtnikov in industrijalcev z namenom čim širše propagande za potrošni domačih proizvodov. V Zagrebu se bo vršil tak sestanek v poslojpu borze ob 10. uri dopoldne. Na dnevnem redu so med drugim predavanja: »O važnosti kupovanja domačih proizvodov«, »Zaščita domače obutve in kožarske produkcije«.

× Tudi v Nemčiji zmanjšana produkcija krompirja. Letošnja letina krompirja je v mnogih predelih Evrope odpovedala. Radi velike vročine in drugih vremenskih nepravil se čuti v posameznih evropskih državah že sedaj zelo občutno pomanjkanje krompirja. Na podlagi statističnih podatkov drž. statističnega urada v Berlinu se ceni letošnja letina krompirja na 40 milijonov ton, to je za 4 milijone ton manj od lanskega pridelka.

× Železniške pošiljke v Avstrijo. Generalna direkcija avstrijskih zveznih železnic je obvestila inozemskih železniške uprave, da avstrijske železnice v smislu zadnjih deviznih odredb do nadaljnjega ne sprejemajo povzetnih pošiljk.

× Zgrajitev avtomobilske tovarne v Jugoslaviji. Zbornica za TOI v Zagrebu sporoča, da želi ministrstvo trgovine in industrije, da se v naši državi ustanovi tovarna avtomobilov. Takemu podjetju bi država nudila različne ugodnosti. Prošnje za koncesijo je treba vložiti neposredno ministrstvu, oddelek za industrijo in obrt in sicer do 1. decembra 1931.

× Tudi Finska je sistirala zlato veljavo. Finska Narodna banka je ustavila izplačila v zlato. Istočasno se je eskomptna mera zvišala

d) z uporabo vseh sredstev, ki so jim na razpolago, da olajšajo nesrečo in pomanjkanje strašne in stalno naraščajoče brezposelnosti na svetu in sicer predvsem z uredbo zadružnega gospodarskega reda.

Tudi življensko važno vprašanje razorožitve je bilo na dnevnem redu. Gospod Victor Serwy, vodja belgijske delavske zadružne zveze, je predlagal resolucijo, ki je temeljila na sklepih prejšnjih zveznih kongresov glede razorožitve in je bila predložena v širši obrisi. Vendar se je kljub temu pričakovalo, da bodo vsi člani osrednjega načelstva glasovali zanjo. To se pa ni zgodilo, marveč je bilo izraženih več raznih mišljenj. Vsalet tega je bila Serwyjeva resolucija oddana pododseku, ki naj bi različna mnenja spravil v sklad. Končno je bila sprejeta resolucija, ki pa nima nikakih direktnih zvez z vprašanjem razorožitve niti z bližnjo razorožitveno konferenco, marveč izjavlja samo, da zveza vztraja na že izraženih načelih o potrebi miru. Glasi se: »V soglasju s sklepi, ki so jih sprejeli kongresi v Glasgowu (1913), Baslu (1921), Gentu (1924), Stockholmu (1927) in Dunaju (1930) in v spoznanju, da je z ozirom na razvoj zadružnega gibanja največje važnosti, da se zagotovi med vsemi narodi na solidarnosti temelječ mir, poziva osrednje načelstvo M. Z. Z. vse narodne organizacije, da podpirajo z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, delo za mir.«

Konferenca je razpravljala še o mednarodnem zadružnem gospodarskem programu, o usodi ukrajinskih zadrug v vzhodni Galiciji radi poljskih represalij, o roehdalskih načelih ter o pripravah za prihodnji mednarodni zadružni kongres, ki se vrši v letu 1933. v Londonu, združen z veliko mednarodno zadružno razstavo.

Borzna poročila

dne 14. oktobra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 14. oktobra. Amsterdam 2271.03 do 2277.87, Bruselj 785.39—787.75, Curih 1098.45 do 1101.75, London 214.06—221.56, New York kabel 5602.01—5619.01, New York 5591.01 do 5608.01, Pariz 220.68—221.34, Praga 165.86 do 166.36, Trst 286.32—292.32.

Zagreb, 14. oktobra. Amsterdam 2271.03 do 2277.87, Bruselj 785.39—787.75, London 214.06 do 214.88, Milan 286.32—287.22, New York kabel 5602.01—5619.01, New York ček 5591.01—5608.01, Pariz 220.68—221.34, Praga 165.86—166.36, Zürich 1098.45—1101.75.

Beograd, 14. oktobra. Amsterdam 2241.03 do 2247.87, Berlin 1301.50—1328.50, Dunaj 729.40 do 753.40, Bruselj 785.39—787.75, Curih 1098.45 do 1101.75, London 214.06—221.56, Milan 286.32 do 292.32, New York 5591.01—5608.01, Pariz 220.68—221.34, Praga 165.86—166.36.

Curih, 14. oktobra. Beograd 9.05, Pariz 20.09, London 19.80, New York 509.75, Bruselj 71.60, Milan 26.30, Amsterdam 206.75, Berlin 115.50, Stockholm 120, Oslo 113, Kopenhagen 112, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.20, Budimpešta 90.025.

Vrednostni papirji

Zagreb, 14. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 62.50—67, vojna škoda ar. 280—300, kasa 288—300 (285), dec. 285—302 (300), 4% agr. obv. 32—38, 7% Bler ar. in kasa 55—56 (55), 8% Bler ar. in kasa 60—61 (60—61), 7% pos. hipot. b. 62—70, 6% begl. 45—47, — Banke: Kredit 121—126, Jugo 67—68 (67), Hrvatska 50 d., Praštediona 957.50—965 (957.50), Union 110 bl., Ljublj. kred. 115—118 (115), Medjunarodna 68 d., Obrtna 36 d., Srpska 186 do 187 (186), Zemaljska 110 d. — Industrija: Sečerana Osijek 160—170, Trboveljska 197 do 200 (197—200), Slavonija 200 bl., Vevče 115 do 120 (115), Guttman 105 d., Slaveks 20—25 (20), Danica 65 bl., Drava 185—187 (185), Brod vag. 55 bl., Ragusea 200 bl., Jadranska 420 bl.

Zitna tržišča

Novi Sad, 14. oktobra. Pšenica: sremka 78 kg 2% 225 zaklj. Vse ostalo je neizpremenjeno. Tendencia: neizpremenjena. Promet: skupno 32 vagonov.

Budimpešta, 14. oktobra. Tendencia: slabša. Promet: lih, Pšenica: dec. 10.05—10.10 (10 do 10.01), maj 11.18—11.40 (11.18—11.19). — Rž: marc 11.24 (11.10—11.13). — Koruza: 12.85 do 12.90 (12.80—12.85).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencia neizpremenjena mlačna, promet: 1 vagon oglja.

Sokolstvo

Prednjaški tečaj Sokolske župe Ljubljana

Sokolska župa Ljubljana priredi v dneh od 18. do 30. oktobra t. l. župni prednjaški tečaj za člane in članice. Stroški za ta tečaj bodo znašali za osebo 350 Din, s katerim zneskom bodo tečajniki z vsem poskrbljeni. Priglasje za tečaj je treba poslati župnemu načelniku čim prej, vsakakor pa do 16. oktobra. V zmislu sklepa seje župne uprave se bodo tudi v tem tečaju podelila prosta mesta najrevnejšim družinom. Društva, ki radi gmočnih razmer ne bi mogla poslati v ta tečaj nikogar, naj vložijo tozadevne prošnje čim prej. Ker je ta tečaj namenjen predvsem novoustanovljenim društvom in četani, ne stavlja župno načelnikstvo nobenih pogojev za sprejem, razen da je pripravljenec član-ica sokolskega društva, krepke volje za delo in popolnoma zdrav. Otvoritev tečaja bo v ponedeljek 19. oktobra 1931 ob 9. uri zjutraj v društveni sobi Ljubljanskega Sokola (Narodni dom). Zdravo!

Radio

Ljubljana, četrtek, 15. oktobra. 12.15 Plošče. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Anton Bajec: Italijansčina. 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvaščina. 20.30 Pogovor z radio-amaterjem. 20.30 Prenos koncerta iz Budimpešte. 22.00 Čas in poročila. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 16. oktobra. 11.30 Prof. Solari: Pravila izgovarjava slovenščine. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gospodinja in sodobno stanovanje. gđ. Humekova. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Jože Premrov: Moji vtisi s potovanja po Nemčiji. 20.00 Sokolska ura. Prof. Miloš Stanojević: Sokolsko i narodna prosveta (prenos iz Beograda). 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 16. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.35 Novice. 15.00 Solški radio. 15.30 Plošče. 17.30 Narodne melodije. 18.00 Popoldanski koncert. 20.30 Koncert godalnega kvarteta (gg. Hansen, Dimitrijevič-Selinski, Mokranjac). 21.15 »Mam'sell Nitouche«, opereta. 22.00 Radio orkester. 2.30 Poročila in sport. 22.50 Plošče.

Zagreb, petek, 16. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Radio orkester. 19.40 Turistovski predavanje in objave. 20.00 Beograd. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Cvetličarna F. Herzmansky

vljudno naznanja, da je otvorila nov

cvetlični salon na Aleksandrovi c. 4

Pasaža palače Viktorija

Cene nizke! Delo priznano elegantno!

Telefon št. 23-97

Objava.

Mlekarska zadruga v Novem mestu r. z. z. o. z. je stopila v likvidacijo. Upniki naj ji prijavijo svoje terjatve v zakonitem roku. Likvidatorja sta gg. Bevc Josip, pos. na Kiju in Munda Josip, rav. Ljudske posojilnice v Novem mestu.

Novo mesto, dne 13. oktobra 1931.

Prvovrstne vrvi

motvoz, štrange, uizde in vse druge konopnene izdelke dobite najceneje v vrvarni

VAJT in drug, d. z. o. z.

Ljubljana, Kolodvorska ulica 6

Zimski plašči

zadnje mode

najceneje le pri

2207

Drago Gorup & Co.

Ljubljana, Miklošičeva 16, I. nadstr.

Klobase, Pod Skalco

pečenice, krvavice, vsak petek soboto in nedeljo prvovrsten pristen domač izdelek samo v gostilni

2229

Praga, petek, 16. oktobra. 12.35 Moravska Ostrava. 14.20 Plošče. 15.00 Brno. 17.05 Popoldanski koncert. 19.00 Prenos iz gledališča. 22.20 Plošče.

Sport

NADALJEVANJE DRŽAVNEGA PRVENSTVA.

V nedeljo se bo zaključila prva polovica državnega prvenstva in se bo tekmovanje brez odmora nadaljevalo.

Največje važnosti bo zagrebska tekma, kjer se bosta srečala oba vodilna kluba. BSK ima točko več kot njegov nasprotnik Gradjanski in mu zadostuje neodločen izid, da obdrži vodstvo v tabeli. Gradjanski zopet igra pred domačo publiko in bo z borbenostjo pariral boljše tehniko Beogradčanov.

Concordia bo igrala v Splitu s Hajdukom, ki je zopet v prav dobri formi. Tudi Concordia je igrala zadnji dve tekmi sijajno in preseženje ni izključeno.

V Sabcu se srečata oba zadnje plasirana kluba Mačva in Sašk. Izid je negotov.

PRVENSTVO LNP.

Podsavzna liga bo zaključila v nedeljo jesensko prvenstvo. Vršiti se morata še preostali tekmi Primorje : Svoboda in Železničar : Atletiki. Favorita sta prvoimenovana.

Za liga klube bo nastopil nato čas počitka, kajti kljub prostemu času, so termini zasedeni s prvenstvenimi tekmami I. in II. razreda tako, da v nogometu ne bomo imeli posebnih dogodkov. Da bi podsavez zaposlil klube tudi v zimskem času, namerava za močnejše klube prirediti nekakšne tekme za zimski pokal, kar je vsekakor hvalavrene namen. Ko bo ideja dobila realno obliko, bomo o stvari še spregovorili.

Razpis cross-country teka za smučarje SK Ilirije.

SK Ilirija razpisuje za verificirane člane svoje smučarske sekcije interni kondicijski cross-country tek, ki se vrši v nedeljo, dne 18. t. m. Tekmuje se v dveh kategorijah in sicer:

Seniorji: Start na igrišču SK Ilirije, obrat pri cerkvi na Rožniku, kjer je kontrola.

Juniorji: Start na igrišču Ilirije, obrat pri Tivolskem gradu, kjer je kontrola, cilj je zopet na igrišču Ilirije.

Dolžina proge seniorjev cca. 6 km, juniorjev cca. 2 km. Progo izbira vsak tekmovalac sam poljubno, vendar mora pasirati kontrolo pri obratu.

Prvoplasirani v vsaki skupini prejme kot darilo smuč, drugoplasirani pa palice. Vsa darila je poklonila sportna trgovina »Alpina«.

Start točno ob 10. uri dopoldne.

Prijave sprejema do 17. t. m. g. Mahkovec Alozij, kavarna Evropa, odnosno oskrbnik nogometnega igrišča.

SK Ilirija.

Telefon 2059

Premog suha drva Pogotnik, Bohorčeva ulica 5

Stavbne

nasveto daje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

HALO! HALO! Vsa pleskarska, sobo-in črkoslikarska dela prevzame in strokovno izvršuje

2228

Josip Marn

družba z o. z. pleskar, ličar, sobo-in črkoslikar Ljubljana Dunajska cesta 9 Cene zmerne!

Oskrbnika (co)

išče za svojo planinsko koč, katere bo otvorjena skozi celo leto, podružnica Slov. plan. društva v Škofji Loki. Nastop službe drugi mesec. Ponudbe je poslati na omenjeni naslov. 2264

Sveže

najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v LJUBLJANI se priporoča bledim in slabotnim osebam. 324

Nogavice, roka-

vise, volna in

bombaž

najceneje in v veliki

izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse uniformne potrebščine in dežne plašče v zalogi Šimona Kumanek, Ljubljana, Kelenburgova ul. 6. 2198

Trajno vodno ondulacijo izvršuje z najnovejšim aparatom z delovanjem toka 8 do 10 minut, ki ne peče. — Garancija podana. Cena solidna. Se najkoleje priporoča cenj. damam frizer

CIRIL VAŠEL

Ljubljana, Novi trg

(Turjaški trg št. 2.

1702

Dotrpel je svojo dolgoletno bolezen danes dopoldne v Leonišču gospod

FRANCE OGRIN

družabnik tvrčke A. Gorec, d. z. o. z. in mehaniški mojster.

Ljubeč soprog, skrben oče, človek zlatega srca, nas je zapustil. Pokopali ga bomo v četrtek, dne 15. oktobra ob pol 17. uri dopoldne iz mrtvašnice v Leonišču na pokopališče k Sv. Križu.

Ohranite mu prijazen spomin, njemu pa naj bo po trudopolnem življenju lahka zemlja!

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1931.

Dušan Ogrin, sin.

Malti Ogrinova, soproga.

Volišča v Dravski banovini in predsedniki volilnih odborov

Srez Ljubljana—okolica.

Borovnica. — Lampert Fortnat, šolski upravitelj.

Brezovica za občini Brezovica in Log. — Mikuš Valentin, šolski upravitelj.

Črni vrh. — Trobec Josip, posestnik in župan.

Črnuče za občini Črnuče in Podgorica. — Mihelčič Ivan, šolski upravitelj.

Dev. Mar. v Polju ima dva volišča: Dev. Mar. v Polju (dr. Milan Subic, odvetnik iz Ljubljane); Zalog (Silvester Franc, šolski upravitelj iz Ljubljane).

Dobrova. — Brie Dominik, šolski upravitelj.

Občina Dobrunje ima dva volišča: Hrušica (Novan Anton, posestnik in gostilničar iz Stepanje vasi) in Sostro (Gostilje Florijan, šolski upravitelj).

Dol. — Einspiller Nikolo, šolski upravitelj.

Dolsko. — Vodopivec Alojzij, šolski upravitelj.

Grosuplje za občini Grosuplje in Slivnica. — Ferjan Gustav, šolski upravitelj.

Horjul. — Lončar Franc, posestnik.

Ježica. — Anton, šolski upravitelj.

Medvode. — Kržišnik Alojzij, šolski upravitelj.

Občina Moste ima tri volišča. Predsedniki so: za I. Erjavec Fran, učitelj; za II. Stojkovič, učitelj; za III. Weithauser Matija, posestnik.

Občina Preserje ima dva volišča: Preserje (Zupančič Ivan, šolski upravitelj); Rakitna (Taufar Ludovik, šolski upravitelj).

Polhov Gradec. — Starman Franc, šolski upravitelj.

Račna. — Čuk Franc, šolski upravitelj.

Rudnik. — Lilič Avgust, šolski upravitelj.

Studeneec za občini Studeneec, Iška vas, Iška loka in Pijava gorica. — Vovk Ivan, šolski upravitelj.

Smarje pri Grosupljem. — Skubic Rado, učitelj.

Smarno pod Smarno goro. — Macarol Josip, šolski upravitelj.

Sv. Jošt nad Vrhniko. — Kerkoč Anton, šolski upravitelj.

St. Jurij pri Grosupljem tudi za občino Lipljeno. — Trobec Josip, šolski upravitelj.

Tomišelj za občini Tomišelj in Vrbljane. — Škafar Ivan, učitelj.

Občina Vrhnika ima dva volišča. — Za I. Završnik Alfonz, šolski upravitelj; za II. Pavletič Franc, učitelj.

Občina Viš ima dva volišča. — Za I. Gašperlin Rudolf, učitelj; za II. Knez Andrej, uradnik v pokoj.

Zg. Siška. — Pleničar Josip, šolski upravitelj.

St. Vid nad Ljubljano. — Šmajdek Ivan, šolski upravitelj.

Zelumlje. — Fleis Andrej, šolski upravitelj.

Srez Maribor, desni breg.

Činžat tudi za občino Kumen. — Medie Avgust, šolski upravitelj.

Crešnjevec tudi za občine Pretež in Vrhlo.

Dogoše tudi za občine Rogosa, Sv. Miklavž in Zrkovci. — Petrovič Šimen, šolski upravitelj.

Fram tudi za občine Loka, Morje in Ranče. — Ivanuš Valentin, šolski upravitelj.

Laporje tudi za občine Hošnica, Vrhole in Zabjek. — Vendramin Franc, šolski upravitelj.

Lehen za občine Lehen in kraj ter Podvelko. — Kotnik Vilgoj, šolski upravitelj.

Limbuš tudi za občine Bistrica, Pekre in Vrhovdol. — Zeilhofer Alfonz, šolski upravitelj.

Peške tudi za občine Štopno in Statenberg. — Bogatec Janko, kancelist, Maribor.

Pobrežje. — Klemenčič Josip, šolski upravitelj.

Podova tudi za občino Gorica. — Lešnik, šolski upravitelj.

Poljane tudi za občine Luščka vas, Pekel in Stanovsko. — Kranjc Alojzij, šolski upravitelj.

Rače tudi za občino Ješenca. — Puliček Mirko, šolski upravitelj v pok. Fram.

Ruše tudi za občine Bistrica, Lobnicain Smolnik. — Črno Jernej, učitelj.

Slivnica tudi za občino Orehova vas in Skoke. — Mejovšek Radovan, šolski upravitelj.

Slovenska Bistrica tudi za občine Kovača vas, Sp. Nova vas, Sentovec, Ritoznog in Zg. Bistrica. — Tajnik Miloš, šolski upravitelj.

Spodnje Hoče tudi za občine Bohova, Pivola, Pohorje, Razvanje in Zgornje Hoče. — Mušič Anton, šolski upravitelj.

Spodnja Ložnica tudi za občine Cigonce in Zgornja Ložnica. — Povh Stanko, šolski upravitelj.

Spodnja Poljskava. — Kopriva Avgust, šolski upravitelj.

Sv. Marjeta na Dravskem polju. — Kovačič Edvard, šolski upravitelj.

Sv. Lovrene na Pohorju tudi za občine Recenjak in Rudeči brez razen kraja Podvejka. — Lavrič Stanko, šolski upravitelj.

Studenci. — Za I. volišče Hren Anton, šolski upravitelj; za II. volišče Tušak Franc, šolski upravitelj.

Studenci tudi za občine Brezje, Hrastovec in Modraže. — Živko Janko, šolski upravitelj.

Smarno na Poh. tudi za občine Bojtina, Frajhajm, Kalše, Smrečno in Oselj. — Podvršnik Anton, šolski upravitelj.

Tezno. — Lukner Franc, učitelj.

Radvanje. — Firm Stefan, šolski upravitelj.

Tinj. — Tomažič Joško, šolski upravitelj.

Zgornja Poljskava tudi za občine Bukovec, Gabernik, Ogljenšak in Pokoš. — Rajner Joško, šolski upravitelj.

Makole za občine Dežno, Jelovec-Makole in Sv. Ana. — Černe Ludvik, šolski nadzornik v pokoj.

(Dalje prihodnjič.)

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II. No. 23.692/1. 2836

Razpust društva.

Društvo »Svitanje« v Celju je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 7. oktobra 1931.

II. No. 2979/1. 2865

Razpust društva.

Podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda v Zg. Šiški je razpuščena, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljev. banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani,
dne 9. oktobra 1931.

II. No. 23.698/1. 2859

Razpust društva.

Splošno slovensko žensko društvo v Celju je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljev. banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani,
dne 9. oktobra 1931.

II. No. 23.700/1. 2860

Razpust društva.

Društvo »Zmernost« v Celju je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljev. banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani,
dne 9. oktobra 1931.

II. No. 23.697/1. 2861

Razpust društva.

Delavsko moško pevsko društvo »Naprejek« v Celju je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljev. banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani,
dne 9. oktobra 1931.

II. No. 23.699/1. 2864

Razpust društva.

Podružnica Narodno socijalne zveze v Celju je razpuščena, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljev. banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani,
dne 9. oktobra 1931.

II. No. 23.693/1. 2863

Razpust društva.

Društvo lesnih trgovcev v Celju je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljev. banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani,
dne 8. oktobra 1931.

II. No. 23.694/1. 2862

Razpust društva.

Izobraževalno društvo »Bratstvo« v Celju je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljev. banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani,
dne 8. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 254/31—21. 2867

Dražbeni oklic.

Dne 12. novembra 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 12 dražba nepremičnin: hiše št. 63 v Pavlovi vasi, p. Pišce, z gospodarskim poslopjem in 13 zemljiškimi parcelami, zemljiška knjiga Pavlova vas, vl. št. 23.

Cenilna vrednost: 18.538-80 Din; vrednost pritikline: 1.126 Din, zapopadana v gorenji cen. vrednosti; najmanjši ponudek: 12.359-20 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Okrajno sodišče v Ribnici, odd. II., dne 10. oktobra 1931.

benem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Brezicah, odd. II., dne 1. oktobra 1931.

E 564/31—8. 2868

Dražbeni oklic.

Dne 14. novembra 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Dovje, vl. št. 471.

Cenilna vrednost: 8.144-20 Din; najmanjši ponudek: 5.430 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kranjski gori, odd. II., dne 12. oktobra 1931.

E 643/31. 2866

Dražbeni oklic.

Dne 18. novembra 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Sv. Jeronim, vl. št. 87, 97.

Cenilna vrednost: 101.188-50 Din; vrednost pritikline: 4.253 Din; najmanjši ponudek: 67.460 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 6. oktobra 1931.

E 449/31—7. 2854

Dražbeni oklic.

Dne 25. novembra 1931. ob osmih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Brezje, vl. št. 55.

Cenilna vrednost: 12.773 Din; vrednost pritikline: 210 Din; najmanjši ponudek: 8.516 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Konjicah, dne 25. septembra 1931.

E 209/31—8. 2852

Dražbeni oklic.

Dne 28. novembra 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnine: zemljiška knjiga Retje, vlož. št. 349.

Cenilna vrednost: 83.143 Din, najmanjši ponudek 55.430 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ribnici, odd. II., dne 10. oktobra 1931.

E 190/31—7. 2853

Dražbeni oklic.

Dne 28. novembra 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnine: zemljiška knjiga Travnik, vlož. št. 8.

Cenilna vrednost: 78.321 Din, najmanjši ponudek 55.450 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ribnici, odd. II., dne 10. oktobra 1931.

E IX 2737/31—8.

2855

Dražbeni oklic.

Dne 30. novembra 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Sv. Martin, vl. št. 134.

Cenilna vrednost: 23.400-70 Din; vrednost pritikline: 2.190 Din; najmanjši ponudek: 15.600 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 30. septembra 1931.

E IX 3144/31—6. 2857

Dražbeni oklic.

Dne 7. decembra 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Rudeči breg, vl. št. 40.

Cenilna vrednost: 105.350-61 Din; vrednost pritikline: 6.400 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 5. oktobra 1931.

Konkurzni razglasi

S 8/31—46. 2869

1105

Določitev naknadnega likvidacijskega naroka.

Konkurzna stvar zapuščine Blaža Černe, zidarskega mojstra v Ljubljani.

V svrhu ugotavljanja terjatev, ki so bile prijavljene po prvem ugotovitvenem naroku dne 28. marca 1931., se določa nov narok na dan 14. novembra 1931. ob devetih v sobi št. 140, na stroške naknadno prijavljenih upnikov.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 10. oktobra 1931.

S 25/30—139. 2870

1106

Sklep.

V konkurzni zadevi tvrdke »Mlinostav«, d. z. o. z. v Škofji Loki, kolodvor, se namesto dosedanjega upravitelja stečajne mase dr. Fr. Jerale, odvetnika v Škofji Loki, ki je umrl, postavi za upravitelja mase gospod dr. Ahačič Viktor, odvetnik v Škofji Loki.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 12. oktobra 1931.

Razne objave

2872

Vabilo na izredni občni zbor,

ki ga sklicuje

»SALUS« d. d. v Ljubljani na dan

30. oktobra 1931. ob 16. uri

v prostorih družbe v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 10.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedništva,

2. Sklepanje o predlogu »Stanovske gospodarske organizacije lekarnarjev Dravske banovine v obliki d. z. o. z.« glede sodelovanja,

3. Slučajnosti.

Vsak delničar, ki se hoče udeležiti občnega zbora, mora v smislu § 17. pravil vsaj 6 dni pred občnim zborom založiti potrebno število delnic (10 delnic en glas) v družbeni pisarni na Aleksandrovi cesti št. 10. Na podlagi tega pologa mu izda upravni svet na njegov ime se glasečo legitimacijo z navedbo množine od njega položenih delnic in nanje odpadajočih glasov.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1931.

Predsedništvo.

E 190/31—7. 2853

2858

Objava.

Podpisana Balažič Bara, gostilničarka v Turnišču, srez Dolnja Lendava, sem izgubila potni list, izdan od sreskega poglavarja v Murski Soboti in zadnjikrat prolongiran in vidiran od sreskega poglavarja v Dolnji Lendavi pod br. 4532/1 z dne 5. julija 1928., proglasam gori popisani potni list za neveljavnega.

Balažič Bara, s. r.

2856

Objava.

Izgubil sem odpustnico osnovne šole v Ajdovcu, srez Novo mesto, izdano dne 24. aprila 1919. na ime: Gašperič Feliks iz Podlipe. Proglasam jo za neveljavno.

Gašperič Feliks s. r.

Al Jennings:

Pesnik in bandit

— Kaj ne, Al, da ne boš ničesar storil, dokler se Frank ne vrne?

Frank je prišel iz Denverja. Svojemu očetu sem izpolnil željo.

— Stavi jih pred sodišče, je rekel Frank. On tako hoče. Jaz ne bom streljal po nobenem več.

Takšen je bil Frank zmirom, impulzen, mehak in velikodušen — neodločen do trenutka, ko je bilo treba nekaj storiti, potem pa ga nisi mogel več zadržati in je brez usmiljenja drvel dalje kakor sam vrag. Jaz sem zanje gojil eno samo čustvo — čustvo plamenčega sovraštva iz srca. Jaz sem obljubil samo eno. Hotel sem počakati, da bo razprave konec. Cesar zakon ne bo uredil, bom uredil sam.

Toda v Woodwardu nisva mogla ostati. Tudi stari gospod bi tega najbrž ne prenesel. Johna je poslal doli v Tecumseh in tam je bil precej imenovan za sodnika. Frank in jaz sva šla k šerifu Tobu Oldenu in sva mu povedala, da misliva čakati. Bil je razočaran.

— Morda pa bosta imela srečo, da še trčita nanju, fanta. Če bo kdaj tako, vama bo moja hiša zmirom odprta.

10

Skoraj na v vsaki farmi v preri so se skrivale banditske tolpe, toda svet jim je gledal skozi prste, saj je bil od policista do cestnega razbojnika en sam kratek korak.

S Frankom sva šla na farmo Spike-S, da bi bila do sodne razprave s poti.

Farma je bila last Johna Harlissa. Kačji potok in reka Arkanzas sta križala njegovih sto tisoč oralov zemlje. To je bil kraj kakor nalašč za begunce in Harlis je bil nadvse gostoljuben človek. Na eni strani se je vzpenjalo gorovje Conchorda in je s svojimi ogromnimi črnimi, stolpastimi vrhovi tvorilo silen zid. Skalovje je strmo padalo proti Kačjemu potoku. Na drugi strani reke se je zemlja v velikih, zanesenih valovih gubila v rahlo vzpetih gričih in dolinah.

Če je bil človek enkrat na gorski strani Kačjega potoka, potem ga je bilo čisto brezupno še zasledovati. Drenovo, oreškovo, robidovo in bombažovo grmovje se je po vsem gorovju spletalo v nepretrden pragozd in ni ga bilo maršala v deželi, ki bi si bil upal svojega konja pognati vanj.

Čez nekaj let sem tudi jaz pobegnil pred roko zakonika čez Kačji potok in navzgor v te gore.

Na farmi so me določili, da sem govedom vžigal znamenja. Frank je odšel na farmo Priorjev potok, ki je kakšnih dvajset milj ležala stran. Kraj, na katerem sem živino zaznamoval, je ležal na robu gozda na ravnem bregu reke.

Harliss ni bil preveč natančen glede tega, čigava

so bila teleta, ki jih je bilo treba zaznamovati. Prostor za vžiganje je imel nadvse pripravno skrito lego.

Nekega jutra smo se pravkar spet ukvarjali z zaznamovanjem, ko je prijezdilo pet mož k nam. Pozdravili so Harlissa in si začeli od mesa zaklanih živali, ki so visele po drevju, rezati kose. Eden izmed njih je stopil k meni.

— Ti se gotovo nič več ne spominjaš name? Saj si delal pri mojem očetu na Trhli Z?

Vedel je o tistem mojem streljanju v Las Cruces, vedel je, da je bil moj brat umorjen, in vedel je tudi, da s puško ne poznam šale in da ne znam jezika držati za zobmi. Začel mi je pripovedovati o nekem roparskem napadu na ekspresni vlak Santa Fe.

— Delo na farmi ni kdo ve kaj prida, mi je dejal. Ti boš šel še z nami.

Bil je prekanjen prerok, ki je videl naprej. Komaj mesec po tem je John Harliss sedel na svoji verandi. Jaz sem slonel ob vratih. Majhen farmar je jezdil proti nam. Takoj smo vedeli, da se je moralo zgoditi nekaj posebnega.

Te vrste naduti, majhni farmarji, ki so se vgnezdili po teh dolinah, so prihajali zmirom samo, če so imeli poročati kakšne novice. Če so sploh na svetu ljudje, ki radi blebečejo in prenašajo marnje, potem so ti farmarji ti ljudje. Tako neznansko važni se zdijo samim sebi pri tem. John Harliss je bil plavalas orjak in je malega, klepetavega farmarja presegal za dobro mero.

Silvester Matuška

Na sliki vidimo (označenega s »X«) dozdevnega povzročitelja težkih železniških nesreč pri Jüterbogu in Bia Torbagy trgovca Silvestra Matuško. Na dan nesreče se je baje na licu mesta najprej skrtil, potem pa se je v temi vrnil med ranjene potnike, kakor da spada on tudi med potnike, da bi na ta način odvrnil od sebe vsak sum.

Vrtovi na strehah

Nikjer na svetu niso stavbišča menda tako draga, kakor v Newyorku. Draginja stavbišč je pa imela za posledico, da zidajo v Newyorku kolikor le morejo na višavo (»nebotičnike«), na strehah visokih in dandanes tudi nižjih hiš pa imajo že povsod vrtove, kar nam omogoča novi način zidanja z betonom ravne strehe.

Tako se razvija Newyork šele v najnovejšem času v pravcato »vrtno mesto«; prej pa so rabili ravne strehe kvečjemu za sušenje perila.

Predvsem pa je podnebje poglajlo Newyorkane na strehe. Podnebje v Newyorku je precej vlažno in poletna vročina je napravila to podnebje kar neznosno. V takih soparnih nočeh so se zlasti matere z malimi otroci začele zatekati na strehe v hlad in svež zrak, materam so pa kmalu sledili tudi drugi rodbinski člani. Spali so tik ob dimnikih in zjutraj so bili ljudje pač spočiti, toda vsi — sajasi.

Podjetni Amerikanci pa so kmalu začeli ravne ploskve visokih streh izkoriščati še za druge namene. Prvo, kar so napravili na strehah, so bila ogromna zabavišča. V Newyork prihaja dan z dnem na tisoče tujcev, ki niso zvečer vedeli, kam naj se denejo v neznosni vročini. Vsi ti ljudje so kar trumoma drli na strehe, kjer so v hladu uživali svojo zabavo.

Na strehah so kmalu začeli delati umetne votline in barvaste vodomete. Prvi »vrtovci« so bili vsi narejeni iz umetnih cvetlic, toda dolgo ni trajalo, ko so začeli napeljavati na strehe pravo vrtno zemljo, kamor so nasadili prave cvetlice. Med cvetlice pa so postavili mize in stole in tako so nastali sredi najbolj obljude-nega dela Newyorka novi, lepi vrtovi.

Seveda so mogli lepoto in prijetnost pravih vrtov na strehah spočetka uživati samo bogatini. Polagoma pa so tudi revnejši ljudje prišli na svoj račun, ker so razna kulturna društva pričela na strehah odpirati knjižnice, ponekod pa tudi velika javna kopališča.

Strehe pa izkoriščajo tudi »mladi ljudje«. Neka ženska je dala napraviti na strehi svoje hiše pravi zelenjadni vrt, poleg tega pa ima na strehi še celo letovišče: šotor, mizo, stole in kar je potrebno za bivanje zunaj. Neka druga rodbina pa je dala postaviti na streho še trinadstropno leseno barako s 6 sobami, kamor se ob poletni vročini cela rodbina preseli; na strehi imajo pa poleg barake še prostorno igrišče za otroke.

Moda ravnih streh se širi tudi pri nas vedno

bolj in kakor vse kaže, bomo tudi pri nas kmalu hodili na letovišče na — streho!

Poroke, ločitve itd. v Berlinu

Število prebivalstva v Berlinu stalno narašča, čeprav tam vsako leto pomrje več ljudi kot se jih rodi; dotok prebivalstva z dežele je namreč tako močan, da izgubo na rojstvih visoko nadkriljuje: samo v zadnjih 5 letih se je priselilo v Berlin 445.000 oseb. Število porodov pa nazaduje v Berlinu in v celi Nemčiji tako, da je neki statističar izračunal, da bo štela Nemčija čez 70 let le še 30 milijonov prebivalcev namesto dosedanjih 60, če pojde tako naprej kakor gre.

Leta 1930. je bilo v Berlinu 45.433 porok (l. 1929.: 47.401). Ločilo se je 8168 parov (8183). Otrok se je rodilo 43.039 (43.344), umrlo pa je 48.690 oseb (53.809).

Poročilo se je l. 1930. kar 47.104 oseb, in

sicer 35.173 samcev in samic, 633 samcev se je poročilo z vdovami, 1861 pa z ločenkami. Okoli 2500 samic se je poročilo z vdovci, 3746 ločencev pa se je oženilo s samicami.

Zanimiva je tudi starost poročencev: 2614 deklet od 15. do 20. leta se je omožilo s fanti od 20. do 30. leta, 24.031 moških pa se je poročilo z ženskami od 20. do 30. leta. Neko nad 60 let staro žensko je vzel pa 20letni fant, 132 nad 60 let starih možakarjev pa se je oženilo s skoraj po 30 let mlajšimi ženskami.

Največ porok je bilo meseca maja.

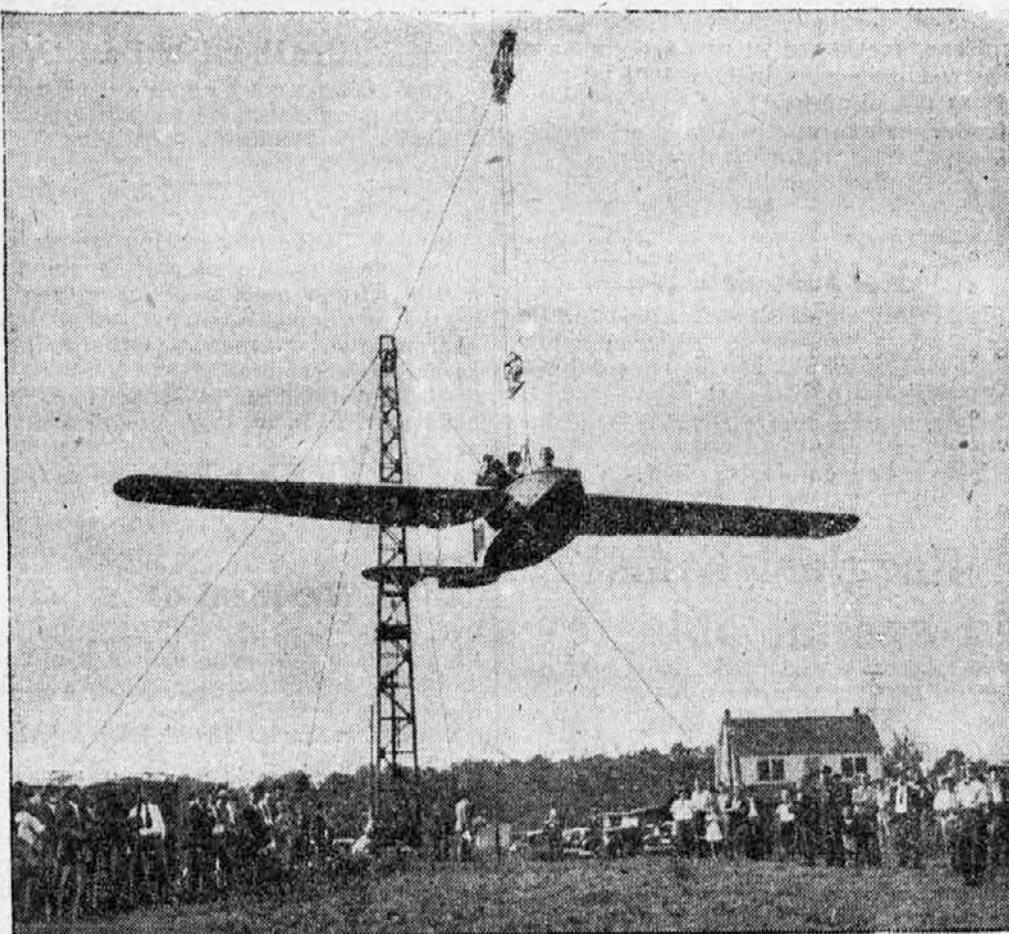
Ločitev je bilo 8183. Največ moških se je ločilo v starosti 30 do 35 let, ženske pa so bile povprečno mlajše. Največ zakonov se je razdrlo po 5 do 10 letih, nekaj (118) že v prvem letu, 566 zakonov pa po 25 letih.

Zakonskih otrok se je rodilo: 18.243 dečkov in 17.316 deklic, nezakonskih pa 3994 dečkov in 3791 deklic.

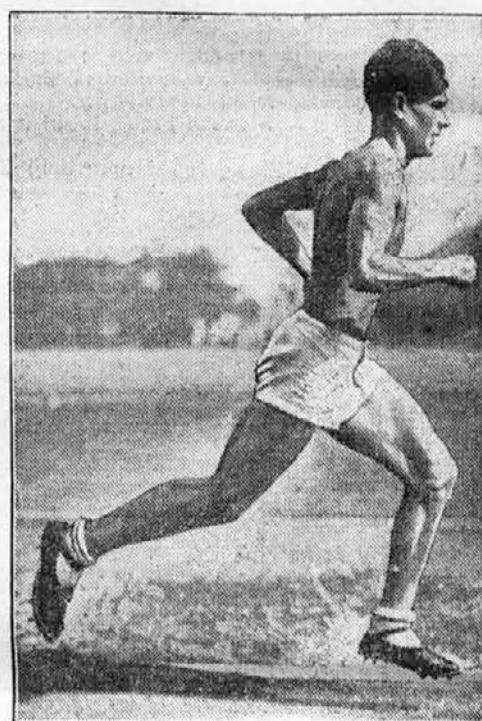
Začetek velikega procesa zaradi naglo pomrlih otrok v Lübecku

Obtoženci Allstädt, Ana Schütze in profesor Klotz s svojimi branitelji. — V Lübecku so cepili otroke z neko tekočino proti jetiki. Cepivo pa je bilo baje pokvarjeno, pa je zaradi tega pomrlo mnogo otrok.

Letalo, ki ne more pasti na tla

Letalo je pritrjeno na vrvi in dela lahko razne letalske vaje na veliko veselje gledalcev.

Argentinski tekač Juan Zabala

Tekač Zabala je dosednji svetovni rekord v teku na 30 km daleč izboljšal na pol minute.

Rdeče amaconke

V zgodovini starega veka beremo, da so prebivali nekje ob Črnem morju rodovi, kjer niso hodili v boj samo moški, ampak tudi ženske. Tem ženskam so rekli »amaconke« (»brez prs«, ker so deklicam prsi že v zgodnji mladosti izžgali) in s to besedo označujemo še dandanes bojevitke ženske.

V najnovejšem času so se pojavile amaconke tudi na Kitajskem. Mlade Kitajke, ki so obiskovale razne evropske in ameriške šole, so se navzele v njih tudi bojevitiga duha in te ženske so se začele združevati v oddelke. Ti oddelki plenijo in ropajo po celih deželah. Posebno zloglasna je tolpa, ki ji poveljuje mlada Kitajka Ho-ing. Ta ženska se nosi čisto po evropsko in je navdušena komunistka. Njena četa se bori z veliki odločnostjo proti vladi in proti meščanstvu. Kjer se ta tolpa pokaže, tam vlada rop in smrt. Doslej se pa vladnim četam še ni posrečilo te roparske tolpe razgnati.

400 ur angleškega kralja

V Angliji je še vedno v navadi »poletni čas«, kakor smo ga imeli tudi pri nas za časa vojne. Poleti potisnejo ure za eno uro naprej, meseca oktobra pa nazaj. Pri tej priliki so potisnili nazaj tudi vseh 400 ur v palači kralja Jurija in sicer v gradu Windsor 250 ur, v buckinghamski palači pa 150 ur. Angleški kralj ima namreč veliko zbirko ur, za najbolj znamenito uro v njegovi zbirki pa imajo tisto, ki jo je bil podaril angleški kralj Henrik VIII. svoji novi ženi Ani Boleyn. To uro cenijo danes na poltretji milijon dinarjev. V gradu Windsor pa hranijo še neko drugo uro pa je izdelana v obliki zamorčeve glave. Eno oko v tej »uri« kaže ure, drugo oko pa minute.

Za kratek čas

»Kaj, v 17 službah ste bili v enem letu?«

»Zalibog — časi dobrih gospodinj so že minili.«

*

»Ata, pogledaj no ubogega tička na veji — še kajbice nima...«

*

»Kaj ste pa včeraj slišali v operi?«

»Slišala sem, da pojde Tončkin ženin v konkurz, Minkina zaroka se je razdrila, Tomaževa Francka se bo pa ločila.«